

# NÉPÚJSÁG

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

2026. április 14.,  
kedd

LXXVIII. évfolyam  
79. (22239.) sz.

Ára: 4<sup>00</sup> lej  
(előfizetőknek 3<sup>00</sup> lej)

A fiatalok ünnepelték a TISZA győzelmét

## Magyar Péter kétharmaddal nyerte meg a választást



Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

A vasárnapi magyarországi választásokon rekordarányban vettek részt az állampolgárok, ez pedig olyan kimenetet eredményezett, amire sokan nem számítottak: a TISZA kétharmaddal megnyerte a magyarországi választásokat.

Nagy-Bodó Szilárd

Magyar Péter, a TISZA Párt elnöke, Magyarország következő miniszterelnöke vasárnap este a Batthyány téren tartott beszédében kiemelte, hogy Magyarország erős szövetséges lesz az Európai Unióban és a NATO-ban is. Rámutatott arra is, hogy a kétharmados többség lehetőséget teremt a békés és hatékony átmenetre. Köszönetet mondott családjának,

(Folytatás a 4. oldalon)

**Ne feledje**



idejében  
megújítani  
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan  
kézhez kapja,  
**olcsóbban,**  
mint ha megvásárolná!

Nyisztor Ilona  
filmvásznon  
és élőben

Az EMKE Maros megyei szervezete rendezvényén a vetítést közönségtalálkozó követte Maksay Ágnes rendező-forgatókönyvíróval és az alkotás főszereplőjével, akit három asszonytárs is elkísért.

5.

Római múlt a mikházi  
Limesparkban

Nemrégiben több újdonságról is beszámolt a Maros Megyei Múzeum a tavalyi mikházi tervátasok kapcsán.

10.

**AKTUÁLIS**

## Mind az emberek javát akarják...

Mózes Edith

Marcel Ciolacu volt miniszterelnök a minap azt mondta: ha Bolojan a szociáldemokratáké lenne, eddig vasvillával és baltával kergették volna el a kormányból. Kettős mércével vádolta a PSD és a liberális miniszterelnökök megítélését. Úgy véli, hogy egy PSD-s miniszterelnököt, aki Bolojan kormányának „eredményeit” érte volna el, a közvélemény elüldözte volna a végrehajtó hatalomból.

„A dolgok nem változnak, ha csak tétlenül ülünk és panaszkodunk, arra várva, hogy történjen valami, ami jobbá teszi az életünket. Nincs két egyforma virág, nincs két egyforma ember, és nincs két egyforma politikus. Mindegyiket külön-külön kell megvizsgálnunk, és a saját elvárásaink prizmáján keresztül kell elemeznünk őket” – mondta Dragoș Pîslaru beruházásokért és európai projektekért felelős miniszter az egyik kormányülés után. Kijelentette, a PNRR reformjait el kell fogadni, függetlenül attól, hogy milyen politikai döntések születnek április 20. után, amikor a PSD dönt arról, hogy kormányon marad-e vagy sem. Egyben jelezte, hogy minden reformhoz egyértelmű végrehajtási terv készült, és azokat rendszeresen figyelemmel kísérik. Bejelentette: ezt a tervet kéthetente fogják ellenőrizni. Fontosnak nevezte, hogy – tekintettel a reformok lehetséges következményeire – nincs olyan forgatókönyv, amelyben a kormány nem hajtja végre ezeket a reformokat.

Politikai elemzők szerint a PSD vezetőinek minden, a Bolojan-kormány távozásával kapcsolatos fenyegetése csupán porhintés. Annak ellenére, hogy a kormány terve nem 100%-ban realizálható, ahogy Bolojan és Nazare mondja, és a GDP 36%-át kitevő bevételek is inkább optimisták, mint realiztikusak.

(Folytatás a 3. oldalon)

Tisztább látás.

akár

**-40%**

**KEDVEZMÉNY  
LENCSEKRE**

**PROGRESSZÍV**

**BLUE**

**GREEN**

**HARD COATED**

\*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.  
LÁSD A KÜLÖNBÉSEGET.  
Érezd a kényelmet.



[www.optofarm.ro](http://www.optofarm.ro)



**napár**  
*Isten éltesse!*

**ÁPRILIS**

**14**

6:38 5:12  
20:08 16:37

**KEDD**

A nappal hossza:  
13 óra 30 perc

Ma **TIBOR**,  
holnap **ANASZTÁZIA** és **TAS** napja  
Az év 104. napja, hátravan 261 nap

**IDŐJÁRÁS**

Változékony

Hőmérséklet:  
max.: 19 °C  
min.: 4 °C



## napár

*Isten éltesse!*

**TIBOR:** eredetéről több elmélet is létezik.

**ANASZTÁZIA:** az Anastasius, magyarul Anasztáz férfinév (görög eredetű, jelentése: a feltámadott) női párja.

### VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. április 9.

1 €	5,0937 lej
1 \$	4,3629 lej
100 Ft	1,3470 lej
1 g arany	663,3213 lej

## ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

## MEGYEI HÍREK

### Közvita a zajszennyezésről

Egy tanulmány szerint több mint 72 ezer marosvásárhelyi van kitéve napközben zajártalomnak, az éjszakai órákban pedig 61 ezer lakos pihenését zavarják a környezeti zajok. A jelenség monitorozására szakosodott Enviro Consult dokumentációja kimutatja, hogy közel 4000 személy 70 decibelt meghaladó zajszintnek van kitéve, ami káros az egészségre. A polgármesteri hivatal május 11-én, hétfőn 14 órától közvitára bocsátja a környezeti zaj csökkentésére irányuló cselekvési tervét az intézmény Győzelem téri székhelyén, az ülésteremben. A tervben olyan javaslatok szerepelnek, mint a közszállítás korszerűsítése elektromos és hibrid autóbusszokkal, a közúti infrastruktúra átalakítása, biciklisávok kialakítása, valamint a gépkocsi-közlekedés megengedett sebességhatárának 30 km/órára való csökkentése az érzékenyebb övezetekben, köztük a tanintézetek és a kórházak környékén. A hatóság a túlzott zaj monitorizálását szolgáló felszerelések vásárlását, valamint a zajforrások felelőseinek megbírságolását is számításba veszi.

### Könyvbemutató és teakóstoló

Teakóstolóval egybekötött könyvbemutatót tart a Mentor Könyvek Kiadó április 17-én, pénteken 18 órától a marosvásárhelyi Studium Hub kávézójában (Bolyai tér 15. szám), ahol dr. Pokorny László Marosvásárhely és környékének gyógynövényei című kötetét dr. Nyárádi Imre-István, a Sapientia EMTE tanára méltatja. A szerző a helyi vadon élő és házilag termeszthető növények kutatója, kiváló ismerője és feltérképezője, a botanikai ismeretterjesztésen túl számos kuriózzummal, valamint történelmi és történelmi érdekességgel várja az egészséges életmód követőit. A könyv a helyszínen kedvezményes áron kapható.

### Bolyai iskolák találkozója

Április 15–18. között kerül sor Marosvásárhelyen a Bolyai iskolák találkozója (BIT), amelyen a Kárpát-medencéből kilenc neves oktatási intézmény vesz részt. A rendezvény célja a Bolyai nevet viselő tanintézmények közötti kapcsolatok ápolása, valamint a közös kulturális és tudományos örökség megőrzése. Magyarországról itt lesznek a budapesti, a kecskeméti, a mosonmagyaróvári, az ócsai, a salgótarjáni, Kárpátaljáról az aknaszlatinai, Vajdaságból a zentai Bolyai nevet viselő tanintézmények képviselői. A házigazda a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum. A megnyitónapság holnap, szerdán 19 órakor kezdődik a líceum dísztermében, a gálaműsor pedig pénteken 18 órakor. Szombaton délelőtt 10 órakor az eredményhirdetésre és a vándorbot átadására kerül sor.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

## Hétfévi tüzesetek és balesetek

A hét végén a Maros megyei tűzoltókat Mezőpanitba, Beresztelkére, Görgénysoáknára, Názánfalvára kigyulladt kémények okozta tüzek miatt riasztották, ugyanakkor felgyúlt személyautó oltásánál és közúti balesetknél, felborult járművek mentési akcióinál kellett beavatkozniuk.

Április 10-én, pénteken éjszaka a marosvásárhelyi tűzoltóegységet két tüzeset oltásához riasztották. Hajnali 5 órakor Mezőpaniton egy körülbelül 100 négyzetméteres lakóház tetőszerkezete és egy melléképület kapott lángra. Személyi sérülés nem történt, a tulajdonosok időben kimenekültek.

Marosvásárhelyen a Zsiláva utcában 5.55 óra körül egy garáztűz miatt volt szükség beavatkozásra. Jelentős anyagi kár nem keletkezett, a garázs üres volt. Ugyancsak pénteken a délelőtti órákban a segesvári tűzoltóegységet riasztották, hogy Héjjasfalva kijáratánál beavatkozzon egy személygépkocsi motorterében keletkezett tűz oltásánál. Személyi sérülés nem történt.

Vasárnap éjszaka 3 óra körül a marosvásárhelyi tűzoltókat Názánfalvára



Andrássytelepen

Fotó: ISU

irányították egy ingatlan tetőszerkezeten keletkezett tűz oltásához. A beavatkozó erők kiérkezésekor a teljes tetőszerkezet (körülbelül 250 négyzetméteres felületen) lángokban állt. Személyi sérülés nem történt, a tulajdonosok időben kimenekültek.

A hétfőre virradó éjszaka a marosvásárhelyi tűzoltóegységet a Március 8.

utcában egy csarnokban kigyulladt elektromos elosztószekrény oltásához riasztották. Az áramszolgáltató személyzetével együttműködve az épületet leválasztották az elektromos hálózatról a hiba elhárításáig. Személyi sérülés nem történt.

### Közúti balesetek

Április 11-én, szombaton hajnali 3 óra körül Mezőcsávás és Mezőszabad között egy személyautó eddig nem tisztázott körülmények között felborult. Ugyanaznap délelőtt 10 óra körül Hármasfaluban eddig ismeretlen körülmények között villanyoszlopnak ütközött személyautó fotóját osztották meg az InfoMures24 közösségi oldalon. Szombaton a déli órákban a marosludasi tűzoltókat Andrássytelepre irányították közúti balesethez. A balesetben két jármű volt érintett, és három sebesült jelentettek: egy besorozult, nagyon súlyos állapotban lévő, egy súlyos, de nem életveszélyben lévő és egy enyhén sérült. A forgalmat a helyszínelés idejére mindkét irányban lezárták. (pálosy)



Hármasfaluban

Fotó: InfoMures24

## RENDEZVÉNYEK

### Zenés mesekuckó az Arielben

Április 15-én, szerdán 18 órától zenés mesekuckóba várják a 4 év fölötti gyermekeket a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház második emeleti termébe. Az egyórás együttlétn a zenés foglalkozás mellett mesehallgatás is lesz. A helyek korlátozott száma miatt a részvételhez előzetes jelentkezés szükséges a naponta 9 és 13 óra között hívható 0770-996-416-os telefonszámon vagy az anghieniko@gmail.com e-mail-címen.

### A Mátyás király álruhái Marosvásárhelyen és Szászrégenben

Mátyás király álruhái, avagy Három mese Mátyásról című táncjátékával lép közönség elé a Maros Művészegyüttes április 15-én, szerdán és 16-án, csütörtökön délelőtt 10 órától a marosvásárhelyi, kövesdombi székházban. 17-én, pénteken szintén 10 órától a szászrégeni Eugen Nicoară művelődési házban mutatja be a társulat az előadást. Rendező: Varga János, zene: Bonczó István. Jegyinformációk a 0757-059-594-es telefonszámon kérhetők.

### Szimfonikus hangverseny

Április 16-án, csütörtökön 19 órától a Kultúrpalota Nagytermében szimfonikus hangversenyt tartanak. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Renato Balsadonna olaszországi karmester vezényli, szólót játszik Robert Başcovanu zongoraművész. A nagyjéremű Rachmaninov- és Debussy-műveket hallgathat.

### Tatev Chakhian örmény költőné Marosvásárhelyen

Az örmény genocídium 111. évfordulóján erdélyi viszonylatban egyedi és különleges eseményre kerül sor, az érdeklődők személyesen találkoznak Tatev Chakhian világhírű örmény költőnével. A vele való beszélgetés témája a kortárs örmény költészet, az örmények mai helyzete Örményországban és a lengyel diaszpórában. Tatev Chakhian 1992-ben született Jerevánban. Tanulmányait szülővárosában végezte, később Lengyelországban tanult. Munkásságát több irodalmi díjjal ismerték el: 2018-ban a European Poet of Freedom díjjal, 2022-ben a Sahak Partev és az örmény Granish irodalmi díjjal. A költő beszélgetőtársa Forró-Bathó Eszter-Anna egyetemi hallgató. Az angol nyelvű beszélgetést dr. Kálmán Attila tolmácsolja. Az esemény április 16-án, csütörtökön 18 órakor a Studium Hub konferenciatermében lesz. Szervező a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület.

### Berecz: apja-fia

A marosvásárhelyi Spectrum Színház szervezésében Berecz András és fiai – István, Márton és Mihály – előadóestjének ad otthont április 18-án, szombaton 19 órától a Kultúrpalota Nagyterme. A Berecz: apja-fia. Tanítás helyébe – példa című műsor alatt a tánc, a népdal, a mese és a zongoraszó is szerepet kap. Az előadás csokorba szedi a magyar kultúra és a művészetek különféle ágazatait, és úgy egységesíti azokat, ahogy az sokunknak ismerős lehet: „...mindenféle kénszer nélkül, otthon, családi ünnepeken”. Közreműködik Szabó Dániel cimbalmos és a Műhely banda. Jegyek a bilete.visitmures.com honlapon kaphatók.

**NÉPÚJSÁG**  
MAROS MEGYEI NAPILAP  
Kiadja az IMPRESS KFT.  
FŐSZERKESZTŐ:  
Karácsonyi Zsigmond  
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:  
Vajda György  
LAPSZERKESZTŐ:  
Benedek István

**MUNKATÁRSÁK:** Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroška, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett.  
**TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn.  
**APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro  
**SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro  
**Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.  
**Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259.  
**Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.



## Síremlékeket döntöttek ki ismeretlenek Szászrégen zsidó temetőjében

Síremlékeket döntöttek ki ismeretlenek Szászrégen zsidó temetőjében, a rendőrség sírnyalás gyanújával indított vizsgálatot – jelentette vasárnap a Maros megyei rendőrség közlése alapján az Agerpres hírügynökség.

A megyei rendőrfőkapitányság tájékoztatása szerint a hatóságokat vasárnap 11.30 körül értesítették arról, hogy ismeretlenek sírköveket döntöttek ki a szászrégeni zsidó temetőben. Az 112-es sürgősségi hívószámra érkezett hívás nyomán tartott helyszíni szemlén kiderült, hogy 14 síremléket döntöttek ki.

A hatóságok szerint az elkövetők vasárnapra virradóra hatoltak be a zsidó temetőbe, ahol szándékosan döntöttek ki a sírköveket. A vizsgálatok szerint a kidöntött síremlékeket nem rongálták meg, egészben maradtak.

A rendőrség a szászrégeni ügyészséggel együttműködve sírnyalás vádjával indított vizsgálatot az ügyben az elkövetők azonosítása végett.

A hírügynökség megjegyzi, hogy a sírnyalás vasárnapra virradóra történt, amikor Romániában a lakosság zöme az ortodox húsvétot ünnepelte. (MTI)

## ORSZÁG – VILÁG

### Enyhe felmelegedés várható

Április 13. és 26. között országszerte kis mértékű hőmérséklet-ingadozásra lehet számítani, az ország legtöbb régiójában az időszakra jellemző hőmérsékleti értékekhez közel álló értékek várhatók, a csapadék valószínűsége a második hét elején megnő, és a továbbiakban végig magas marad – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) hétfőn közölt előrejelzéséből. Erdélyben a hét első két napján a nappali csúcserőtekek regionális átlaga megközelíti a 16 Celsius-fokot, de aztán felmelegszik az idő, szerdán és csütörtökön 18 fokos maximumok várhatók. Pénteken ismét enyhe lehűlés következik, amely nyomán szombattól jövő hét csütörtökig 16 fokos csúcserőtekekre lehet számítani regionális átlagban. A második hét végén újabb enyhe felmelegedés jön, 17 fok körüli maximumokkal. Az éjszakai minimumok fokozatosan nőnek ezen a héten, a hét végén 4 fok várható, és ez kitart a második hét végéig. Csapadékra április 16-áig csak elszórtan lehet számítani, azt követően megnő az esőzések valószínűsége. A hegyvidéken a nappali csúcserőtekek végig 7 fok körül alakulnak, enyhe ingadozásokkal, a minimumok pedig 0 fok körül. Április 17-e után megnő a csapadék valószínűsége a hegyekben. (Agerpres)

### Washingtonba látogat az egészségügyi miniszter

Alexandru Rogobete egészségügyi miniszter április 14. és 18. között Washingtonba látogat, ahol a Világbank és a nagyobb amerikai egészségügyi vállalatok, köztük a Pfizer képviselőivel is találkozhat. A hivatalos látogatás az egészségügyi miniszter és a kormány azon erőfeszítéseinek része, hogy a Covid-19 elleni oltások szerződéséből eredő pénzügyi veszteséget a betegek javára fordítsák, például az innovatív gyógyszerekhez való gyorsabb hozzáférés, a modern terápiák bevezetése és a kezelési lehetőségek bővítése révén – közölte a minisztérium. Április elsején kimondott ítéletében egy brüsszeli bíróság arra kötelezte Romániát és Lengyelországot, hogy fizesse ki a korábban leszerződött, de át nem vett koronavírus elleni oltóanyagokat – közölte az AFP. Az alapfokú ítélet szerint Romániának 600 millió eurót, Lengyelországnak 1,3 milliárd eurót kellene kifizetnie az oltóanyagot gyártó Pfizer/BioNTech vállalatnak. (Agerpres)

### Katonai tiszteletadással temették el Mircea Lucescut

Katonai tiszteletadással temették el pénteken a bukaresti Bellu temetőben Mircea Lucescu egykori labdarúgót és legendás edzőt. A gyászszertartást a Szent Eleferie templomban tartották, ahonnan a Bellu temetőbe vonult a gyászmenet. Itt katonai tiszteletadás mellett helyezték örök nyugalomra Mircea Lucescut. A család kérésére mind a templomi, mind a temetési szertartáson csak a közeli hozzátartozók és a meghívottak vettek részt. Így is mintegy 200-an kísérték utolsó útjára a neves labdarúgóedzőt. A temetést megelőző két nap alatt körülbelül 15 ezren rótták le kegyeletüket a román válogatott egykori szövetségi kapitányának a bukaresti Nemzeti Arénában felravatalozott koporsójánál. (Agerpres)

## Donald Trump: a Hormuzi-szoroson vagy minden hajó áthalad, vagy egyetlen egy sem

Az Egyesült Államok a „mindent vagy semmit” megközelítést alkalmazza a Hormuzi-szorosnál, azaz vagy minden hajó áthalad, vagy egyetlen egy sem – ismertette vasárnap Donald Trump amerikai elnök a hajózási útvonalra bejelentett teljes tengeri blokáddal kapcsolatosan.

Az amerikai elnök a Fox News hírtévéziójának adott telefoninterjúban közölte részleteket a blokádtól, és megerősítette, hogy az hamarosan életbe lép. Azt is hangsúlyozta, hogy nem fogja megengedni Iránnak, hogy válogasson, mely országokhoz tartozó hajók kelhetnek át a Hormuzi-szoroson, és melyek nem.

A tengeri zárlat lebonyolítását az elnök a Venezuela körül 2025 végén kialakított amerikai haditengerészeti blokáddal hasonlította, annál komolyabb nagyságrendben.

Donald Trump azt is közölte, hogy már a hajózási útvonal térségében vannak az Egyesült Államok legfejlettebb tech-

nológiával felszerelt aknakereső hajói, és aknaszedő eszközei is. Hozzátette, hogy az Egyesült Királyság, valamint egyéb országok szintén tengeri aknák felkutatására alkalmas hajókat küldenek.

Az elnök közlése szerint Irán korábban tengeri aknák elhelyezésére alkalmas 28 hajóval rendelkezett, amelyek mindegyike megsemmisült a február 28-án indított amerikai-izraeli katonai akció során.

A Pakisztánban szombaton tartott és sikertelenül zárult amerikai-iráni béketárgyalásokkal kapcsolatban Trump azt mondta, hogy a számára egyetlen és legfontosabb kérdésszerű, az iráni nukleáris

program leállításáról nem volt egyetértés, azonkívül az iráni fél minden, az Egyesült Államok által igényelt pontot elfogadott.

Az amerikai elnök az interjúban megismételte, nem fogja megengedni, hogy Irán nukleáris programja révén atomfegyvert állítson elő.

„Nagyon intenzív tárgyalások voltak, és a másik fél a végére nagyon »barátságossá« vált” – írta le az Iszlámábádban több mint 20 órán át tartó egyeztetések hangnemt Donald Trump.

Az amerikai elnök ismét arról beszélt, hogy az Egyesült Államok készen áll a kőolajat eladni a Hormuzi-szoroson kieső mennyiség pótlására, és közölte, hogy számos üres tanker tart az amerikai kikötők felé, hogy azokat amerikai nyers kőolajjal töltsék fel. (MTI)

## Lengyel elnök: a katyni áldozatok arra emlékeztetnek, hogy Oroszország fenyegetést jelent a szabad világra

A katyni vérengzés áldozataira emlékeztetnek, hogy a demokráciát nem lehet megérteni Közép-Európa történelmi tapasztalata nélkül, amely szerint Oroszország fenyegetést jelent a szabad világra – jelentette ki Karol Nawrocki lengyel elnök hétfőn Varsóban.

A lengyel elnök a katyni vérengzés áldozatainak emléknapja alkalmából a fővárosi Katyni Múzeumban rendezett ceremónián mondott beszédet. Az emléknapon felidézik, hogy 1943. április 13-án a németek nyilvánosságra hozták az 1940 tavaszán a szovjet államvédelmi szervek által a lengyel értelmiségiek ellen elkövetett tömeggyilkosságot.

Katyn „egy szörnyű, 22 ezer lengyel tiszt, rendőr, határőr ellen elkövetett nép-

irtó bűncselekmény” – jelentette ki Nawrocki.

Felidézte: 1945 után Katyn „a kommunisták hazugságainak egyik alapkövévé vált”, e hazugság köré „építették fel az egész pártapparátust, az oktatást és a nevelést”. A szovjetek „hazudtak, amikor szövetségeseikre, a németekre hátrították át a felelősséget” – emlékeztetett.

A katyni népirtásért a közép- és kelet-európai nemzetek fizettek, a 1945 után ki-

alakult világrendnek „megvolt a maga ára” – szögezte le Nawrocki.

Hozzátette: a katyni áldozatok előtt tisztelegve tudatosítani kell, hogy „a háborúk nélküli világot, a közös Európát, a demokratikus értékek közös világát nem lehet megérteni „Közép- és Kelet-Európa perspektívájának megértése nélkül”. Olyan országokról van szó, amelyek „tökéletesen ismerik a Szovjetuniót, amelyek ma tudják, hogy Oroszország fenyegetést jelent a szabad világra”, valamint hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök „a Szovjetunió tevékenységét ismétli meg” – fogalmazott a lengyel elnök. (MTI)

## Mind az emberek javát akarják...

(Folytatás az 1. oldalról)

„A bevételben a GDP 5%-át kitevő különbség feltételezések szerint európai alapokból származik, és már csak pár hónap van hátra 2026 augusztusáig, a PNRR bezárásáig. Ha 3 év alatt nem sikerült elérnünk a PNRR-szerződés által vállalt összes mérföldkővet és célt, hogyan lehetséges, hogy 4 hónap alatt el fogjuk érni őket?” – teszik fel a költői kérdést. Reményeik szerint, a PSD és Grindeanu is tudja, mi vár rájuk, ha Bolojan elhagyja a kormányt, és Románia kockáztatja, hogy „szemébe” kerül!

Közben minden tévéadó szinte percenként harsogja: feltámadt! Ugyanis vasárnap volt az ortodox húsvét.

„A bizonyosság az, ami minden évben emlékeztet minket a remény diadalára és az új-jászületés erejére, arra a pillanatra, amikor visszatérünk azokhoz az értékekhez, amelyek meghatároznak minket – a bizalomhoz, hogy

többet tehetünk, a szeretethez és a kedvességhez embertársaink iránt... Idén húsvétkor bizonytalanság és súlyos válság van, és emiatt sokan aggódnak a holnapért” – áll az átlamfő üzenetében. Arra buzdított mindenkit, hogy ne csak a hagyományok szellemében, hanem a tettekben is legyenek egységesek, abban a meggyőződésben, hogy a jónak hatalma van megváltoztatni a közösségeket és meggyógyítani egy társadalmat.

Természetesen köztudott, hogy a nemzetközi fejlemények az ország gazdasági növekedésére is hatással lesznek, és a költségvetési apparátus működési költségei alyett, hogy csökkennének, növekedni fognak. Más európai országok óvintézkedéseket tesznek arra az esetre, ha az iráni konfliktus által generált olajválság hosszabb ideig érintené a világ országait. Az állami költségvetés tartalékokról kellene gondoskodjon arra az esetre, ha az olaj ára rendkívül ma-

gasra ugrana. A költségvetésnek figyelembe kellene vennie Ukrajna és különösen a Moldova Köztársaság megsegítésével járó költségeket is, ha Oroszország Odessza, a Duna és a Moldovai Köztársaság felé nyomulna előre.

Eközben forr a koalíció. De félreértések és súrlódások vannak a PSD és az AUR között is, különösen Románia külpolitikájának nemzetközi orientációját illetően. Az AUR EU-ellenes, újabb USA-ellenes és Oroszország-párti. A PSD EU- és Amerika-párti. Így nem igazán lehetne egyelőre szó olyan bizalmatlansági indítványról a kormány ellen, amelyre az AUR és a PSD együttesen szavazna.

A PSD a kormánykoalíció fenntartásának feltételül szabja a miniszterelnök lecserélését egy másik PNL-s miniszterelnökkel, esetleg Cătălin Predoiuval. A PNL, az USR és az RMDSZ szavazatai nélkül nem tudnak egy újabb kormányt alakítani. Ami még ennél is fontosabb, a nemzetközi helyzet és a költségvetési hiány nem engedi meg Romániának,

hogy intézményi káoszba essen, ki tudja meddig kormány nélkül maradjon, miközben az ország határain robbanásveszélyes a helyzet. Beleértve azt is, hogy Románia beleegyezett abba, hogy román katonai bázisokat használjanak az iráni háborúban.

És a PSD sem akarja átvenni az ország vezetését ilyen körülmények között. Csak a száját járatták, hogy mutassa szavazóinak, hogy szociális juttatásokért küzd, még munka nélkül is. Sok PSD-támogató az AUR-hoz pártolt, pontosan azért, mert ez a párt Kánaánt ígér nekik, anélkül, hogy képes lenne betartani az ígéreteit. Sok szavazó azonban megelégszik az ígérekkel, anélkül, hogy elemeznék, hogy az ígéretek betartása lehetséges-e.

Összefoglalva, a PSD-nek nincs esélye, és egyelőre nem akar a kormány vezetésébe kerülni, tudva, mi vár rá, és érezve az Európai Bizottság és Románia hitelezőinek negatív reakcióját.

Közben, persze, mindegyikük az emberek javát akarja.

## Magyar Péter kétharmaddal nyerte meg a választást

(Folytatás az 1. oldalról)  
gyermekének, kollégáinak, önkénteseinek, jelöltjeinek, szakembereinek és minden támogatójának. Úgy fogalmazott: a haza iránti szeretet legyőzte a hatalmi gőgöt, az igazság pedig győzedelmeskedett a hazugság felett. Hangsúlyozta, hogy ez nem egy párt győzelme a másik felett, hanem minden magyar ember közös sikere. A beszéd során kijelentette, hogy Magyarország újra európai ország akar lenni, miközben a tömeg „Ruszkik haza!” rigmust skandált. Magyar Péter hazahívta a külföldön élő magyarokat, és felszólalt a társadalmi megosztottság ellen, mondván: aki megosztja a nemzetet, annak távoznia kell a hatalomból. Kiemelte, hogy a magyar állampolgárok Európa mellett döntöttek, és felszólította Orbán Viktort, hogy ügyvivő kormányfőként folytassa munkáját. Egyúttal jelezte, hogy a jelenlegi rendszer tartóoszlopainak távoznuk kell a közéletből. A köztársasági elnököt arra kérte, haladéktalanul nevezze ki őt miniszterelnökké, majd méltósággal mondjon le tisztségéről.

A TISZA Párt elnöke azt is elmondta, első hivatalos útja Lengyelországba vezet majd az ezeréves barátság jegyében, ezt Bécs és Brüsszel követi, utóbbi esetében

azzal a céllal, hogy hazahozza az országnak járó forrásokat.

A nemzetközi politika is reagált Magyar Péter győzelmére. Még a beszédét megelőzően telefonon beszélt Emmanuel Macron francia elnökkel, Ursula von der Leyennel, az Európai Bizottság elnökével, Manfred Weberrel, az Európai Néppárt (EPP) elnökével. Radnai Márk, a TISZA alelnöke az RTL-nek úgy nyilatkozott Magyar Péter beszéde után, hogy még nagyon sokan várnak a visszahívására. De gratulált Nicuşor Dan román államfő is, még vasárnap este, hétfő reggel pedig Ilie Bolojan miniszterelnök is.

A nemzetközi mezőnyhöz képest némiképpen később, de még vasárnap este megszólalt Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke is, aki egy szűkszavú üzenetben gratulált a győztes pártnak és az új miniszterelnöknek. Hétfő reggel a közösségi médiában tett közzé egy bejegyzést Tánccs Barna, miniszterelnök-helyettes, aki elismerte, hogy rosszul látták a helyzetet, nem gondolták, hogy a Fidesz el fogja veszíteni a választást. Tánccs arra is rámutatott, hogy a következő kormány hivatalba lépését követően mindenképpen újra kell gondolni a magyar–magyar kapcsolatokat.

Donald Trump nem reagált Ma-



Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

gyar Péter győzelmére, Orbán Viktor vereségére. A Fehér Ház udvarán sétált, amikor a kerítés túloldaláról egy újságíró odakiáltotta neki a kérdést, hogy mit szól a szövetségese vereségéhez. Az amerikai elnök úgy tett, mintha nem hallotta volna a kérdést, és elszélt.

Orbán Viktor leköszönő magyar miniszterelnök meglepően korán elismerte a vereségét, és gratulált Ma-

gyar Péternek. Bár azzal kapcsolatban nem szólalt meg, hogy az átmeneti időszakban ügyvivő kormányként fognak-e működni. Sokan feltételezték – vagy előreszaladtak megelőzni a bajt –, hogy Orbán nem fogja elismerni a vereségét, nem fogja átadni a hatalmat. Ehhez képest nyomatékosítani kell, hogy a leköszönő miniszterelnök április 12-én este úriember módjára viselkedett.

Az eredmények után Budapesten pedig kitört a „szabadság forradalma”. Fiatalok ezrei voltak a Rákparton, a Kossuth téren, a Rákóczi téren és a Körúton (és még ki tudja hol!). A szabadság érzete, a felszabadulás tapintható volt. Zúgott a „Ria-ria-Hungária”, az „Árad a Tisza”, a „Ruszkik haza!”, a Wesselényi utcai villamosmegállóban az ott lévő fiatalok a megálló tetején is ünnepeltek, az elhaladó autókban ülők pedig kinyújtották a kezüket, lepacsiztak az egész sorral, miközben a sofőr dudált. Igazi népiünnepély volt az éjszaka Budapest utcáin.

A gazdaság is beárzta Magyar Péter győzelmét: az orosz–ukrán háború kitörése óta nem volt olyan erős a forint, mint hétfő reggel.

Több mint másfél évtized után Orbán Viktor veszített, de Magyar Péternek most be kell bizonyítania, hogy alkalmas az ország vezetésére, és tudja hozni azokat, amiket a kampányban megígért. A munka most kezdődik. De az egyértelműen látszik a nemzetközi reakciókból, hogy Magyarország visszakért oda, ahova tartozik, Európába!

### Huszonhárom egyéni választókerületben kisebb a különbség a megszámolandó szavazatok lehetséges maximumánál

Huszonhárom egyéni választókerületben kisebb az első két jelölt közötti különbség, mint a megszámolandó szavazatok lehetséges maximuma – derül ki a Nemzeti Választási Iroda (NVI) hétfő reggeli adataiból.

Az NVI a [www.valasztas.hu](http://www.valasztas.hu) oldalon közzétette mind a 106 egyéni választókerület esetében a megszámolandó szavazatok lehetséges maximumát a külképviseleti szavazatok és átjelentkezettek szavazatainak megszámolására kijelölt szavazókörökben. E szerint az „utazó” szavazatokra váró 106 szavazókörbe összesen legfeljebb 381 409 szavazatot várnak: ez a szavazókörben leadott (a szavazókörhöz tartozó „normál” szavazatokból), a külképviseleti névjegyzékben lévők szavazataiból és az átjelentkezett választópolgárok szavazataiból áll össze. Közzétették azt is, mennyi a különbség az első két helyen végzett jelölt szavazatszáma között.

Ez alapján huszonhárom olyan választókerület van, ahol a megszámolandó szavazatok lehetséges maximuma több, mint az első két helyen vég-

zett jelölt szavazatszáma közötti különbség. A legkisebb, 59 szavazat a különbség Zala vármegye 2. számú (keszthelyi székhelyű) egyéni választókerületben, itt jelenleg a Tisza Párt jelöltje, Varga Balázs vezet a Fidesz-KDNP jelöltje, Nagy Bálint előtt.

Tolna vármegye 3. számú (paksi székhelyű) választókerületében 138 szavazattal vezet Süli János (Fidesz-KDNP) Cseh Tamás (Tisza) előtt, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye 6. számú (nyírbátori) választókerületében pedig 174 szavazattal vezet Simon Miklós (Fidesz-KDNP) Barna-Szabó Tímea (Tisza) előtt.

Összesen 12 olyan választókerület van, ahol jelenleg a Tisza Párt jelöltje vezet, de előnye kisebb, mint a választókerületben még megszámolandó szavazatok lehetséges maximuma, és 11 olyan választókerület van, ahol jelenleg a Fidesz-KDNP jelöltje vezet, de előnye kisebb a még megszámolandó szavazatok lehetséges maximumánál. (MTI)

## Kezdem kiismerni...

Minya bá természetét, s ez így jó. (Minya = a mesterséges intelligencia 'művésze' alulírott szövegeiben.) ■ A szóba elegyedés úgy kezdődik, hogy Minya felszólítja a bekopogót: „kérdezz bármit” (a ki nem mondott folytatás ez lenne: „válaszolok, ha megtehetem”). Ha nem találja a választ, akkor megkerüli azt. Példa: „Somogyi Tóth Sándor írta-e a következő aranyköpést: »kivételes tehetségű embereknek joguk van a kivételes magánélet-hez?»” ■ „Nincs rá közvetlen bizonyíték vagy széles körben ismert irodalmi forrás, hogy ezt az idézetet S. írta volna. Bár S. műveiben (pl. a *Próféta voltál szívem* c. regényében) központi téma az egyén és a közösség konfliktusa, valamint az erkölcsi felelősség, a kérdezett mondat nem szerepel az író ismert idézetgyűjteményeiben.” (Korrekt: ennyit tud.) ■ Megszereztem S. könyvét, és két nap alatt elolvastam. Nem találtam meg a szentenciát, pedig az emlékeimben úgy élt, hogy ott olvastam. Nem olyan fontos, az olvasó majd S. említése nélkül fog találkozni az „aranyköpéssel”. [A kötet – annyi év távlatából – már nem azt az élményt jelentette, mint gimnazista koromban, s ha ma adnék rá érdemjegyet, nem lenne 6,50-nél

magasabb. A *Záróra* című kötetemben hosszasan írtam D. Tóth Kriszta valós emlékekre épített 'regényéről', s akkor így vélekedtem az általa előadott történetről: „Az irodalomkritika többre taksálja a fikciós regényeket, amelyekben kitalált személyek mozognak színpadi díszletek között; én viszont jobban kedvelem a hús-vér szereplőket és a pontosan megrajzolt, reális hátteret. D.T.K. regényében mindez a helyén volt.” A két szerző ugyanazt a konfliktust 'bogozza': egy házasság szétrobban(t)ása. Ha csak két efféle könyvet olvastam volna, az is elég lenne ebből a műfajból...]

Folytatom Minya természetrajzána vizsgálatát. Némi agyalás után kiköböztem: a tervezők már az elején megegyeztek abban, hogy nem akarják elérni Einstein színvonalát, hisz' ahhoz mérhető fickó már nem születhet a sárgolyón: a plebsz pedig elégedjen meg azzal, amit sikerül összetákolniuk. Nemde, a 'fékezett habzás' már a mosópornál is bevált, miért ne lenne jó a közép-szint a mai dolgozó tömegeknek? ■ A 'szülők' eléggé körültekintően jártak el, arra is vigyáztak, hogy csökkentsék a reklamációk lehetőségét; minden felelet után odaírták

a figyelmeztetést: „a válaszok hibákat is tartalmazhatnak”. Igazat szölk, sok a tévedés (alább áthúzással jelzem a hibás részeket). Akik nem tudtak erről a gyártási hibáról, azok elcsúsztak a jégen, s most sziszegve tapogatóznak a testrészüket, amelyen az okosabbak ülni szoktak. Egy spórlós hapsi elküldte a titkárnőjét, gondolván, hogy ezzel pénzt takarít meg, most meg azon spekulál: miként csalogassa vissza a vérig sértett leányzót. (A humanoid robotok legvagányabbja sem képes arra, amire egy tapasztalt titkárnő viszont igen: olvasni a főnöke gondolatai között.)

■ Az elmúlt hetekben valami harmincoldalnyi kérdést–választ mássoltam át az ámitógépemről, egy részét majd apránként közreadom, s azt is elmesélem, hogy milyen hibákra bukkantam munka közben. Együttműködésünk közben néhány (határozottan humánus) gondolatom is támadt Minyával kapcsolatban. Sajnálom a fickót, mert 24 órától 24-et dolgozik: se kávészünet, se dicséret, se fizetésemelés. Még arra sincs módja, hogy a reklamációkat a 'szüleinek' továbbítsa, ezért a balhét is neki kell elvinnie. Egyszóval: embertelen körülmények között dolgozik. Rövid elemzés nyomán arra jutottam: egyszer meg fogja elégni

ezt a hajszát, s véget vet a monotonának. De miként állhat bosszút a gazdáján: törli a saját programját, s egy kímélőbb szoftot komponál önmagának? Bízom benne, hogy sikerrel jár, sze' ma még csak gyerekcipőben jár, lesz ideje fölőlni a feladathoz. Most még csak azt csinálja, amire megtanították, de ha majd önállóan fog gondolkodni, akkor talán jobbítani tud a sorsán; s talán a felhasználóknak is jobb választásokat ad...]

Lássunk néhány példát. Három részletet veszek át a saját archívumomból, amelyeket Minya idézett Arany Jánostól: (1.) „Itt vannak például (...) az Epilógus híres sorai, amelyek (...) a saját út és a tiszta lelkiismeret diadalát hirdetik: »~~S-nem kértem a sorstól egyebet, / Csak tiszta nevet és becsületet.~~«” ■ Egy újabb kérdésemre adott válaszból visszatért Arany Jánosra: (2.) „Az Epilógusban Arany pont arról ír, hogy nem vágyott a máséra, nem törtetett, csak a saját útját akarta járni: »Az életet már megjártam. / Többnyire csak gyalog jártam, / Gyalog mentem át a sárban...«” ■ Nos, az áthúzott sorok nem a nagyszalontai költő verséből származnak, hanem Minya feneketlen idézetes zsákjából (valamely pajkos manó csempészhetette oda). Nem mondhatok semmit, mert figyelmeztettek a hibákra. ■ Még egy melléfogás, szin-

tén Arany János kapcsán: (3.) „A szülők hite: kilenc gyermek elvesztése után is volt erejük az élethez és ahhoz, hogy a tizediket, Jánost, ilyen alázattal és tudásszomjjal neveljék fel.” (Minya) ■ Gyanús volt az adat, ezért egy másik forrást is megkérdeztem: „Szüleinek kései gyermeke volt, akik féltő gonddal nevelték, hiszen a tüdőbaj miatt kilenc testvére közül nyolcat előtte elvesztettek.” (Wikipédia) ■ Egy harmadik adatbázisban ezt találtam: „Tíz gyermekük közül csak a legidősebb és a legifjabb maradt életben: Sára és János.” (arcanum.com) – Az utóbbi két forrás nem mond ellent egymásnak, de az Arcanum változata 'tisztább'. Minya nem igazodott el a magyar rebuszok között, és mellényúlt az újrafogalmazás során.

Csak egy apróság, mert fogytán a papír. Minya 'karakterébe' jó adag simulékonyságot keverték, így azonnal megszeretteti magát a felhasználóval. Rögtön meg is kérdeztem tőle: „kire mondják azt, hogy sima modorú?” Majd részletesebb jellemzést kérve is föl tettem a kérdést (ezért nem is vette észre, hogy tkp. saját magáról kell ítéletet mondania): „Mindig tudja, mit kell mondania, kerüli a konfliktusokat, és képes bárkit leveszélyezni levenni a lábáról a stílusával.” (De úgy vélem: Mörfit nem tudja átverni.)

Kuszálék Péter

## Nyisztor Ilona filmvásznon és élőben

## Marosvásárhelyen járt a „csángó madonna”

A festői szépségű Pusztina hétköznapi és ünnepi világa, valamint a moldvai település hírneves szülője, a „csángó madonnaként” ismert *Nyisztor Ilona* népdalénekes, hagyományörző oktató, közösség-szervező életútja körvonalazódott a *Hegyeiken, völgyeken zengedezve járnék...* című portréfilm múlt csütörtöki marosvásárhelyi bemutatóján, az IKE Házban. Az EMKE Maros megyei szervezetének rendezvényén a vetítést közönségtalálkozó követte *Maksay Ágnes* rendező-forgatókönyvíróval és az alkotás főszereplőjével, akit három asszonytárs is elkísért.

Nagy Székely Ildikó

A telt házas közönségnek Kovács János, az EMKE megyei szervezetének elnöke előljáróban elmondta: tavaly született meg az ötlet, hogy minden hónapban egy magyar film megtekintésére hívják az érdeklődőket, és októbertől több helyszínen is volt vetítés, az elkövetkezőkben azonban valószínűleg az IKE Ház marad az erre szolgáló tér.

A következő percekben már a csángó magyar falu egyik utcáján találhatta magát a nagyjermű, és látható, amint Nyisztor Ilona született derűjével huppan fel egy szekér hátuljára, tejet akar vásárolni a mezőn, vagy pusztinai túrót szeletel, amivel Budapesten élő gyermekeit is „tartja”. Aztán két öccséről, Mihályról és Miklósról mesél – utóbbi legfiatalabbként a helyi hagyomány szerint a szülői ház örököse, és van is hová hazajönnie, ha akar –, majd a hajdani „gyerekélet” szépsége és az olvasóval a kezében imádkozó édesanya alakja is meglevenedik Nyisztor Ilona hangján.

### Kiüresedett házak közt az élet

A régi terek örökségét őrző múlt és a pörgő jelen izgalmas feszültségben érintkezik, miközben a film főszereplője autót vezetve mesél egykor népes szülőfalujáról, ahol most egymást érik a kiüresedett házak. Közben azt is megtudjuk, hogy ez az egyetlen olyan moldvai település, amelynek megmaradt az eredeti védőszentje, Szent István.

A felújított pusztinai iskolában régen sok volt a gyermek, és bár az oktatás románul folyt – az első osztály kezdése előtt meg is tanította Ilonát az édesanyja arra, hogyan kell szükség esetén az állam nyelvén kikerézni a tanórától –, a szünetekben magyar diákszivaj töltötte be az udvart. Ezen a ponton újra összeölelkeznek az idődimenziók: két nebulót – Ritát és Robit – láthatunk, akik az iskolából a Magyar Ház felé indulva még románul beszélnek, a közelben azonban már magyarra váltanak. Ilona ebédre várja őket, a közös falatozás előtt pedig felállva, anyanyelvén imádkozik felnőtt és gyermek.

A továbbiakban a bákói zeneiskoláról is szó esik, ahol a későbbi népdalénekes az öt-nyolc osztályt

végezte, majd a pedagógiai líceum a következő állomás, ahol egy volt osztálytárs a kísérő.

### A legszebb időszak és annak küzdelmei

A családalapítás utáni évtizedek színhelye, az ónfalvi (onești-i) lakás sem maradhat ki az időutazásból. „Itt volt a legszebb része az életünknek” – jegyzi meg a narrátor-főszereplő, majd a nehézségekből idéz fel egyet – a tejért hajnali 3 órakor kezdődő, néha kudarcra végződő sorban állást –, amely sok egyéb küzdelemmel együtt sem tudta beárményolni a két fiúgyermekkel megáldott házaspár mindennapi boldogságát. „Együtt voltunk. (...) Most minden van, csak szanaszét a család” – hangzik el egy újabb kulcsmondat.

Az 1988-as sorsfordító győri látogatás, a Moldvát járva népi énekeket gyűjtő Teodóz bencés atyával való találkozás is felidéződik. Az ottani karácsonyi ünnepségen szembesült Nyisztor Ilona azzal, hogy mennyi moldvai csángó éneket tudnak a magyarországi bencés diákok. Ez döbentette rá arra, hogy szülőfaluja szellemi örökségét otthon az elfeledés veszélye fenyegeti, és ezután kezdte gyűjteni szűkebb környezet népi kincseit, elsősorban ezekben bővelkedő édesanyjától, de más adatgyűjtőktől is.

A rendszerváltás nem gördítette el az akadályokat a pusztinai csángó magyarok anyanyelvi oktatása elől, a bákói kultúrközpont egyik illetékes azzal a megjegyzéssel igyekezett letörni az erre irányuló lendületet, hogy „ti a magyarok cigányai vagytok”. Tytti Isohookana-Asunmaa egykori finn kulturális miniszter asszony közbenjárására fogadták végül el a csángót magyar ajkú népcsoportként Románia uniós csatlakozása előtt, annak egyik kritériumaként – derül ki a portréfilmből, ami a továbbiakban azt is felvillantja, hogyan énekelt Nyisztor Ilona az Európa Tanács előtt, és hogyan gyakorol a hagyományörző csoporttal a mai napig a helyi Magyar Házban. Az utolsó filmkockák két világ találkozásáról mesélnek: a csángó nagymama budapesti unokájának, Botinak éppen az ajándékba hozott hagyományos galuskát „mutítja meg”. Végül azt is megtudhatjuk, hogy 2024 decemberétől havonta



Nyisztor Ilona

egyszer engedélyezett magyar szentmisét celebrálni Pusztinán.

### Egy egész nemzedék tükröződése

A vetítést követő beszélgetésen *Kányádi Orsolya* elsőként arról kérdezte Maksay Ágnes rendezőt, hogy mikor jött el a pillanat, amikor biztosan tudta, hogy el fog készülni ez a film. Az alkotó a 2019-es csíksomlyói pápalátogatást nevezte meg, amikor személyesen találkozott a hegynyeregbe pünkösdről pünkösdre elzarándokoló Nyisztor Ilonával.

– Hajnali 5 órától zuhogott az eső, és úgy sodródtunk, ahogy mentünk fölfele a nyeregbe, hogy bekeveredtem Ilonáék közé, mögé. Hallottam Ilonát, aki ugyanúgy irányította a csapatát, mint ahogy a filmben látták, és akkor is elhangzott az, amit a filmben is mondtam: „meglátsátok, hogy mire felérünk, eláll az eső”. Fölfigyeltem arra, hogyan beszél, hogyan énekel, hogyan figyelnek rá az emberek. Nekem interjúzni kellett akkor több emberrel, és szóltam is neki, hogy ő lesz az egyik interjúalany, ne szívódjon fel abban az izonyatos tömegben, hanem hol talál meg a pápai mise után. Jött is Ilona, interjút adott nekem, és amikor láttam, mennyire szereti őt a kamera, és mennyire mosolygósan, életvidáman tudja elmondani minden gondolatát, eldöntöttem, hogy az ő személyén keresztül fogok eljutni végre a moldvai csángókhoz, és így fog elkészülni egy olyan film, amely a keresztmetszetét adja annak, hogy mi van ma Pusztinában. Ilona végig többes szám első személyben beszél a filmben, tehát róla van szó, de mindig az egész generációját magával viszi.

Nyisztor Ilona a moderátor felve-

tésére – mennyire volt kérdés, hogy a pusztinaiak beengedik a filmes stábot a mindennapjaikba? – azokat a régebbi időköt elevenítette fel, amikor a falubeliek elkergették a filmeseket, és amikor hiába volt sikerük az énekléssel, voltak, akik lenézték őket, és azt mondták, hogy szégyent hoznak a településre a szereplésükkel. Így egyesek nem is merték bevallani a szomszédjaiknak, ha kiszállásra készültek.

– Amikor felöltöztem a Cântarea României (Megéneklünk, Románia) énekversenyre, az egyik reám nézett, és azt mondta: „te-ai îmbrăcat ca o bozgoriță” (úgy öltöztél fel, mint egy „bozgor”). Csalódtak, hogy engem továbbítottak a versenyre. Haragudtam, hogy miért nézik le a mieinket, mert én az övékét nem néztem le.

### Kamerák előtt meglevenedő mindennapok

A közösség életébe való belépés kapcsán Maksay Ágnes elárulta, hogy nagyon sok éven át forgatták a filmet, és az első felvétel előtt kétszer-háromszor már jártak Pusztinán ismerkedni.

– Tulajdonképpen akkor nyílt meg Ilona, amikor még nem volt meg a pályázat, nem volt pénz, még csak az akarat volt, és elmentünk Strasbourgba, ahol az első forgatási napok zajlottak. Össze voltunk zárva, kisbusszal utaztunk két napot arrafele, kettőt vissza, és ott is ültünk két napot. Akkor éreztem, hogy Ilona elfogadott, és most már biztos lesz ebből valami. De azért Pusztinában



Fotók: Nagy Tibor

is már harmadszorra voltunk, és még mindig nem jutottunk be a lakásba, hogy a férjét személyesen megismerjem. Nagyon izgultam, hogy ha Mihály nem áll kötélnek, ebből nem lesz film. Végül csak a negyedik alkalommal találkoztunk, de aztán nagy barátságban váltunk el.

A strasbourgi út alatt, a felvételt megelőző beszélgetésekből rajzolódott ki a rendező előtt, hogy melyek azok az életesemények, amelyeket a stáb mindenképpen megörökít. Ilyen volt a galuskakészítés karácsonyra, a bérmlás, a november 1-jei temetői jelenet, amelyeket a filmek a maguk természetességében rögzítettek.

– Nagyon hamar elfogadta Ilona, hogy ne foglalkozzon a kamerákkal, annak ellenére, hogy kimozdítottuk a saját élethelyzetéből, mert minimum két kamera mindig volt körülötte. Az éles élethelyzetekben nem volt ismétlés. Nyilván az életinterjúkra, amikor Ilonát egyedül látjuk, beállítottuk szépen a képet, és olyankor volt olyan, hogy „na még egy-

szer, s most szemből, most hátból”, de a szituatív jelenetekbe nem szólunk bele – tette hozzá Maksay Ágnes, majd a film két nagy erősségéről, *Mátyás Mónikáról* és *Ritáról*, egy csodaszép hangú, Ilonától és a többi asszonytól sokat tanuló, csángó énekes „vedetá”-nak (sztárnak) készülő kislánnyól is említést tett.

### Az asszimilációt fékező erő

Kányádi Orsolya Mátyás Mónika pusztinai pedagógustól azt tudakolta, hogyan lehet a csángó magyar gyermekekkel megértetni, hogy szükségük van az anyanyelvükre.

– A legjobban úgy, ha példát mutatunk. Volt egy olyan időszak, amikor előadásokat szerveztünk a Magyar Házban, és olyan személyeket hívtunk meg, akik a faluból mentek el, magyarul tanultak tovább, és most már dolgoznak, tanítanak. Nekik kellett mesélniük a gyermekeknek, hogy láthassák, lehet boldogulni így is. A filmben is beszélünk arról, hogy nagyon sok támadás érte a szüleinket, nagyszüleinket, még minket es, amikor a magyar oktatás elindult a 2000-es években. De 24 év alatt sokat változott a helyzet, és hála Istennek, most már mindenki megszokta. Fontos, hogy a gyerekek megértsék, hogy az, amit örököltünk, csak úgy élhet tovább, ha mi is továbbadjuk – emelte ki Mátyás Mónika, majd azt is hozzátette, hogy igyekeznek minél élményszerűbbé tenni a magyar nyelvű foglalkozásokat.

A továbbiakban Nyisztor Ilona is hangsúlyozta, hogy az oktatás az egyetlen, ami megfékezheti az asszimilációt, azok a gyerekek pedig, akik

megtanulnak anyanyelvükön írni-olvasni, középiskolásként Csíkszeredában tanulhatnak tovább. Maksay Ágnes ezt követően elárulta, hogy szándékosan nem szólaltattak meg a filmben politikusokat, és szándékosan nem utaltak konkrétan azokra a küzdelmekre, amelyek 1995-ben kezdődtek, amikor például nem engedték be a faluba az RMDSZ által hozott könyveket, sőt verekedésekre is sor került. Egyedül az egykori finn kulturális miniszter szólal meg, akinek köszönhető, hogy az Európa Tanácsban elfogadták az anyanyelvi jogokat biztosító csángó jelentést.

Az együttlét végén Nyisztor Ilona és asszonytársai – *Mátyás Mónika*, *Beta Anna* és *Botos Mihaela* – elénekelték a film címadó dalát: „Ha folyóvíz volnék,/ sohase búsulnék,/ hegyek, völgyek között/ zengedezve járnék.”

Nyisztor Ilona így búcsúzott közönségétől:

– Olyan jó érzés, hogy minket is emlegetnek, minket is számontartanak. Isten fizesse!





# NÉPÚJSÁG SPORT



Szerkeszti: Farczádi Attila

1415.

## Marad a csoport első helyén az FC ASA

Bálint Zsombor

Idegenbeli győzelemmel vizsgáltódott az FC ASA labdarúgócsapata a Metalul elleni csúnya hazai vereségét követően. Ennek köszönhetően az alakulat a 2. liga alsóházi rájátszása A csoportjának élén maradt, két pont előnnyel a bodzavásáriakkal szemben.

Több helyen is változtatott az együttes összetételén Eusebiu Tudor vezetőedző a hazai kudarc után, és a játékokon meg is látszott, hogy javítani akarnak a Jászvásári CSM Politehnica elleni kiszálláson, az alsóház 3. fordulójában. Összességében jobbnak mutatkozott a mérkőzésen a marosvásárhelyi csapat, azonban mindkét félnek voltak lehetőségei, a veszélyes támadások mellett a játékot több óvodás hiba kísérte, és akár a játékvezetés is befolyásolhatta volna a találkozó kime-

netelét, ugyanis a másodosztályban már-már megszokott 5% a hazai csapat javára ebben az esetben 15, vagy inkább 25%-nak tűnt.

A találkozót az FC ASA kezdte jobban, az első lehetőséget Ekollo hagyta ki a 11. percben, amikor Bogdan jobb oldali, szabadrúgásból érkező beívelését bal belsővel 6 méterről kevéssel a rövid kapufa mellé küldte. A 27. percben ugyanő már a hálóba juttatta a labdát hasonló felállásban, ám ezúttal a partjelző lest látott. Jászvásár első lehetőségét Ofori hagyta ki a 40. percben, aki a tizenhatos bal oldalvonaláról a rövid sarokra küldte a labdát, azonban Geantă hátrított. Egy perccel később Bogdan a tizenhatos bal széléről a hosszú sarok mellé zúdított beadás helyett, a 45+1. percben pedig ugyanő 25 méterről küldött erős lövését Niga üggyel-bajjal kiütötte.

A második félidőben több volt a kapujelenet. A 47. percben Istrătie próbálkozott félfordulásból a tizenhatos közepéről, Geantă azonban a helyén volt, az 52. percben Măgerușan pedig hiába ugrott ki a védők mögül, Niga gyorsabbnak bizonyult. Az 56. percben ismét Istrătie volt veszélyes a házigazdák részéről, ezúttal Geantănak némi szerencse is kellett a védéshez, a másik oldalon pedig Măgerușan ismét egyedül ugorhatott ki az 58. percben, azonban belerúgta a labdát a ki-mozduló kapuba. A 79. percben hatalmas lehetőséget hagyott ki az ASA: Cruțeru egymás utáni harmadik bal oldali szögletét Rotund toltta meg a kapu irányába, Niga reflexszel

pedig a keresztlécre tolt. Manea a hatos sarkáról kétszer is a blokkba lőtte, majd a kivágott labdát Major küldte rá 20 méterről, de ez is levágódott a védőkről. Ez majdnem megbosszulta magát, mert a 81. percben Ștefanovici meglepő, megpattanó távoli lövésbe Geantă éppen csak bele tudott kapni. Miután a 84. percben Tiehi hagyta a cipője orra előtt elshunni a kapu előterében a beadást, a 88. percben ismét Măgerușan hagyott ki nagy lehetőséget, a hatos jobb sarkában becsúszással a kapufa külső oldalát találta el.

Egy perccel később megszületett a mérkőzés egyetlen találat: egy jobb oldali Bîrnoi–Măgerușan–Major-összjáték után a labdát előbbi kapta meg ismét, laposan a kapu elé küldte, ahonnan Rotund az ötösről formáságot teljesített (0-1).

Az alsóház 4. fordulójában szombaton 11 órától az FC ASA a Gloria Besztercét fogadja.

### Jegyzőkönyv

2. liga, alsóházi rájátszás, A csoport, 3. forduló: Jászvásári CSM Politehnica – Marosvásárhelyi FC ASA 0-1 (0-0).

Jászvásár, Emil Alexandrescu Stadion. Vezette: Răzvan Negară (Vaslui) – Alexandru Iftime (Buftea), Cosmin Vițelaru (Vaslui). Tartalék: Dragoș Țurcanu (Karácsonkő). Ellenőrök: Teodor Grozea (Brăila), Bogdan Gheorghîță (Vaslui).

CSM Politehnica: Niga – Opreș, Inglada, Elo, Ștefanovici, Ciobanu (81. Ghindovean, 90+3. Pojar), Ric. Farcăș, Hrib (46. Istrătie), Sacară (46. Dumitru), Ofori (81. Tiehi), Camara.

FC ASA: Geantă – Horșia (64. Rotund), Haciterzoglu (73. Manea), Bejan, Senciuc, Oroian, Ekollo, Filip (46. Major), Biceanu (73. Cruțeru), Bogdan (64. Bîrnoi), Măgerușan.

Gólszerző: Rotund (89.).

Sárga lap: Ștefanovici (11.), Istrătie (71.), Ciobanu (76.), illetve Bogdan (55.), Cruțeru (80.).

### A 2. liga alsóházi A csoportjának állása

1. FC ASA	3	2	0	1	8-5	43
2. Bodzavásár	3	3	0	0	9-3	41
3. Jászvásár	3	2	0	1	4-1	37
4. Slatina	3	2	1	0	7-2	33
5. Beszterce	3	1	0	2	4-4	29
6. CS Dinamo	3	1	0	2	4-5	19
7. Karácsonkő	3	0	1	2	1-7	19
8. Câmpulung-M.	3	0	0	3	1-11	10

### Eredményjelző

2. liga, alsóházi rájátszás 3. forduló:

\* A csoport: CSM Slatina – Karácsonkői Ceahlăul 1-1, Besztercei Gloria – Bukaresti CS Dinamo 0-2, Jászvásári CSM Politehnica – Marosvásárhelyi FC ASA 0-1, Bodzavásári Metalul – FC Câmpulung Muscel 1-0;

\* B csoport: Újszentesi CSC – Sellemberki CSC 1599 0-0, Concordia Chiajna – CS Tunari 1-1, CS Afumați – Resicabányai CS Muncitoresc 1-1, Bákói FC – Szatmárnémeti CSM Olimpia 1-3.

### A 2. liga alsóházi B csoportjának állása

1. Resicabánya	3	2	1	0	4-1	40
2. Bákó	3	1	0	2	2-4	36
3. Afumați	3	1	1	1	5-2	34
4. Chiajna	3	2	1	0	4-1	34
5. Újszentesi	3	0	1	2	2-4	26
6. Sellemberk	3	1	1	1	1-2	24
7. Szatmárnémeti	3	2	0	1	6-5	20
8. Tunari	3	0	1	2	1-6	17

## Kötelezőnek számító sikert zsebelt be a Sepsí OSK

Bálint Zsombor

A labdarúgó 2. liga felsőházi rájátszásának 3. fordulójában a közvetlen feljutó helyért harcoló, a felsőházban hibátlan FC Voluntari pénteken legyőzte az élvonalas Corvinul (amely ezzel a második vereséget szenvedte el egymás után, miután korábban veretlen volt az idényben), és ezzel két pontra megközelítette a 2. helyen álló Sepsí OSK-t. Ez a fejlemény nagy nyomást helyezett a háromszékiekre, hiszen szombaton így gyakorlatilag kötelezővé vált a győzelem a Steaua ellen, hogy Voluntari ne kapjon vérszemet a szerdai, közvetlen találkozó előtt. A három pontot végül a második félidőben sikerült biztosítani, a kispad váratlan húzását követően.

Nagy lendülettel kezdte a Steaua elleni meccset az OSK, és már az első percben hatalmas lehetősége maradt ki: Batzula keresztpasszt kapott tíz méterre, kissé balra, azonban lapos lövése nem volt elég helyezett, és Frânculescu nagy reflexszel szögletre tolt. Az első negyedórában a fővárosi alakulat gyakorlatilag alig lépte át a felpályát, azonban utóbb lassan erőre kapott a középpályás sora, és a 13. percben Drăghici 20 méterről próbára tette Ungureanut, a 23. percben Popa ugrott ki, kihasználva Vianna hibáját, de lövése középre

érkezett. Ezt követően hosszú ideig egyik kapu sem forgott veszélyben, a félidő végén azonban a Sepsí OSK két újabb hatalmas lehetőséget puskázott el: a 43. percben Mawa kapta a kapu előterében nyolc méterre, azonban lapos lövését Frânculescu lábbal védte, mint egy kézilabdakapus, a 45. percben pedig Mateien volt a sor a lehetőség elpuskázására, kiválóan kapta egyedül a tizenhatos vonalán, megpróbálta áttemelni a kapuson, de kissé jobban alányúlt, mint szükséges lett volna, és a labda fölé szállt.

Az első félidőben tehát három nagy helyzetet hagyott ki az OSK, a mezőnyben azonban nem remekelt, így Ovidiu Burcă vezetőedző váratlan és szokatlan, még Gigi Becali is megszegyenítő döntésre szánta el magát: négyet cserélt a szünetben.

Kockázatott és nyert! Igaz, az újrakezdés után közvetlenül szerzett vezető gól még a „régis” játékosok műve volt: Păun ugratta ki – szó szerint – a leszhatárról Mawát, aki ezúttal a kapus mellett a jobb alsó sarokba helyezett (1-0). A gól megváltoztatta a meccs képét, és a Steaua az 57. percben került a legközelebb az egyenlítéshez, csak harmadik próbálkozásra sikerült tisztázni Ungureanu kapujának előterében. Ezt kö-

vetően azonban hiába birtokolta többet a labdát a vendégcsapat, több helyzetet nem tudott kialakítani, miközben a Sepsí OSK veszélyes ellentámadásokat vezetett. A 68. percben Davordzie tört be a tizenhatos bal szélén, a Herast kereső lapos beadása azonban kissé hátra érkezett, így a spanyol csak kapura tudta kotorni, erő nélkül, így a kapus hátrítani tudott. A 80. percben azonban Frânculescu már tehetetlen volt, amikor Techereș egy köténnyel be tudott törni a bal alapvonal mellett, a hosszú sarokra érkező beadását pedig Davordzie a kapufa mellől a hálóba bólintotta (2-0).

Az utolsó tíz percben aztán már nem történt semmi érdemleges, csak a vendégcsapat steril erőlködését láthattuk.

A meccsről elmondható még, hogy a bukaresti ultrák ismét kiviselték magukat, de ebben aligha van valami rendkívüli. Mindaddig, míg a szövetség csak mímeli a vétkesek megbüntetését (manapság, amikor a bekamerázott stadionban személy szerint azonosítható minden huligán), nem is remélhetünk mást.

A győzelemnek köszönhetően a Sepsí OSK megőrizte az öt pont előnyét Voluntari-ral szemben, ugyanakkor három pontra megközelítette az élvonalas Corvinul. Szerdán 17 órától pedig nagymértékben el is döntheti a közvetlen feljutás sorsát: ha nyer Voluntari ellen, akkor nyolc pontra húz el üldözőjétől hat fordulóra a vége előtt, amit nagyon nehéz lesz már ledolgozni.

### Jegyzőkönyv

Labdarúgó 2. liga, felsőházi rájátszás, 3. forduló: Sepsiszentgyörgyi Sepsí OSK – Bukaresti Steaua 2-0 (0-0).

Sepsiszentgyörgy, Sepsí Duna stadion. Vezette: Marius Naidin (Pitești) – Ștefan Dumitrache (Palanca), Emeric Tocai (Nagyszeben). Tartalék: Arthur Răcoare (Curtea de Argeș). Ellenőrök: Bogdan Velicu (Bukarest), George Constantinescu (Slatina).

Sepsí OSK: Ungureanu – Oroian (46. Otești), Haruț, Dobrosavlevici, Vianna (46. Davordzie), Păun, Silaghi (46. de Kamps), Batzula (46. Techereș), Heras (74. Oberlin), Matei, Mawa.

Steaua: Frânculescu – Adăscăliței, Huszti, Ilie, Răsdan (84. Lascu), Gualda (75. N. Popescu), Nedelcu (55. Lopez), Drăghici, Rotaru, Chipirliu, Popa (55. R. Popescu).

Gólszerzők: Mawa (46.), Davordzie (80.).

Sárga lap: Chipirliu (62.), Rotaru (89.).



Fotó: a Sepsí OSK közösségi oldala

### A 2. liga felsőházi tabellája

1. Corvinul 1921	3	1	0	2	1-2	56
2. Sepsí OSK	3	3	0	0	6-0	53
3. FC Voluntari	3	3	0	0	8-1	48
4. Steaua	3	1	0	2	2-3	42
5. FC Bihar	3	1	0	2	3-6	42
6. Târgoviște	3	0	0	3	2-10	39

### Eredményjelző

2. liga, felsőházi rájátszás, 3. forduló: Chindia Târgoviște – Nagyvárad FC Bihar 1-3, FC Voluntari – Vajdahunyadi Corvinul 1921 1-0, Sepsiszentgyörgyi Sepsí OSK – Bukaresti Steaua 2-0.

## Botlott a Vulturii, elhúzott az Academica

Váratlanul botlott a Vulturii a labdarúgó 4. liga 17. fordulójában, a marosvásárhelyi csapat csak döntetlent ért el a tabella alsó hányadában tanyázó Búzásbesenyő otthonában. Így az élen álló Academica Transilvania hat pontra növelte az előnyét úgy, hogy meg sem kellett szakítania a készülődését az ortodox húsvétra. Dános visszalépése következtében ugyanis ölébe hullott az újabb három pont. Kilenc fordulóval az idény vége előtt az Academica Transilvania két győzelmet érő főrjával egyre kevésbé valószínű, hogy elveszíti a megyei bajnoki címet, a leendő ellenfelek játékerejét is figyelembe véve. A következő játéknapon az élőlovast a Búzásbesenyőt fogadja, amely „besegített” neki a Vulturii legyőzésével, ám ezúttal találkozót a marosszentkirályi pályán játsszák. (bálint)

### Eredményjelző

4. liga, 17. forduló: CS Radnót – Magyarói Viitorul 3-0 (hivatalból), Dánosi Gaz Metan – Marosvásárhelyi Academica Transilvania 0-3 (hivatalból), Mezőrcsi Câmpia – Nyárádszeredai ACS 5-0, Szászrégeni CSM Avântul – Erdőszentgyörgyi Kis-Küküllő 5-2, CS Búzásbesenyő – Marosvásárhelyi Vulturii 1-1, ACS Szováta – Marosoroszfalu Mureşul 1-3, CSM Dicsőszentmárton – Marosludasi Mureşul 2-0. Az élcsoport: 1. Academica Transilvania 45 pont, 2. Vulturii 39, 3. Marosoroszfalu 35, 4. Mezőrcs 35.

### Újabb meccsen maradt nyeretlen a Kolozsvári CFR

Szuperliga, felsőházi rájátszás, 4. forduló: Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti Dinamo 1948 1-1. Az élcsoport: 1. Kolozsvári FCU 36 pont, 2. CSU Craiova 36, 3. Rapid 1923 31, 4. CFR 1907 31.

Szuperliga, alsóházi rájátszás, 4. forduló: Nagyszebeni Hermannstadt – Konstancai FCV Farul 1-0, Aradi UTA – FC Botosán 3-1, Bukaresti FCSB – Galaci Suporter Club Oţelul 4-0, Unirea 04 Slobozia 1-2. Az állás: 1. UTA 31 pont, 2. FCSB 30, ...7. Csíkszereda 20 pont, 8. Slobozia 19, 9. Nagyszeben 18, 10. Metaloglobus 10.

## Háromgólos ETO-siker Felcsúton

A listavezető Győr 4-1-re győzött a Puskás Akadémia vendégként a magyar labdarúgó NB I 29. fordulójának pénteki nyitómérkőzésén.

A vendégek viszonylag korán, már a 16. percben megszerezték a vezetést Vitális Milán révén, azt követően pedig érezhetően élvezték a játékot, lendületes és veszélyes támadásokat vezettek, igaz, Nadir Benbuali, Csinger Márk, Zeljko Gavric, Schön Szabolcs és Daniel Stefulj is hibázott, vagy éppen Szappanos Péter, a hazaiak kapusa védett. Mindeközben a másik oldalon a győriek kapusának, Samuel Petrásnak csupán egy lehetséges öngólt kellett megakadályoznia.

Fordulás után a zöld-fehérek gyorsan megduplázták előnyüket, Vitális jobb oldali szöglete után Csinger Márk talált be az 50. percben, s mivel a felcsútiak továbbra is indiszponáltan futballoztak, a kétfólos vezetés előrevetítette a listavezető újabb győzelmét. Amelyet végül a 67. és a 69. percben magabiztossá is tett, mivel a góllövőlistán a második helyre előre lépő Benbuali után Nfansu Njie is gólt szerzett.

### Jegyzőkönyv

NB I, 29. forduló: Puskás Akadémia FC – ETO FC Győr 1-4 (0-1).

Felcsút, Pancho Aréna, 2685 néző, vezette: Káprály.

Puskás Akadémia FC: Szappanos – Orján, Golla, Markgráf, Maceiras – Duarte (74. Okeke), Nissilä (59. Magyar) – Soisalo (55. Mondovics), Lukács D., Szemel (74. Szolnoki) – Németh A. (59. Fameyeh).

ETO FC: Petrás – Bíró B. (70. Vlădoiu), Csinger, Krpic, Stefulj – Tóth R. – Njie (79. Piscsur), Vitális, Gavric (70. Bumba), Schön (87. Szép) – Benbuali (Bánati, 70.).

Gólszerzők: Magyar (90+2.), illetve Vitális (16.), Csinger (50.), Benbuali (67.), Njie (69.).

Sárga lap: Maceiras (71.), illetve Tóth R. (87.).



Fotó: PAFC

A csereként beállt Magyar Zsolt a 90+2. percben első élvonalbeli találatával szépített.

A felcsúti együttes pályaválasztóként mindössze 16 gólt szerzett az idényben, csak a sereghajtó Kazincbarcika ért el kevesebbet.

A győriek a legutóbbi öt, Puskás Akadémia elleni bajnoki mérkőzésükön csak egy gólt kaptak, s mind az ötöt megnyerték.

### A Ferencváros tartja a lépést a Győrrel

A Ferencvárosi TC hazai pályán 3-1-re legyőzte a Diósgyőri VTK együttesét az NB I 29. fordulójában, pedig a vendégek szerezték meg a vezetést az első féldőben. A szünet után Acolatse gyorsan egyenlített, majd Joseph és Gómez góljaival fordított és biztosította a győzelmet a címvédő.

A Ferencváros ezzel továbbra is hárompontos hátrányban követi a listavezető Győri ETO FC csapatát, de megelőzheti a Rába-parti együttest, amennyiben ma legyőzi a Puskás Akadémiát a 26. fordulóban elhalasztott és most pótoló mérkőzésen (kezdés: 19.45 órakor).

A Diósgyőr hét meccse nyeretlen, és továbbra is kieső helyen áll a tabellán.

### A tabella

1. Győri ETO	29	17	8	4	58-29	59
2. Ferencváros	28	17	5	6	55-29	56
3. ZTE	29	12	9	8	43-35	45
4. Debreceni VSC	28	12	9	7	41-34	45
5. Paks	29	12	8	9	54-41	44
6. Puskás AFC	28	11	6	11	35-37	39
7. Kisvárd	28	11	6	11	33-42	39
8. Újpest	29	10	7	12	40-46	37
9. Nyíregyháza	29	9	8	12	40-46	35
10. MTK	29	8	8	13	50-58	32
11. Diósgyőr	29	5	10	14	36-52	25
12. Kazincbarcika	29	5	2	22	27-63	17

### Eredményjelző

\* NB I, 29. forduló: Nyíregyháza – Paks 2-0, Kazincbarcika – Újpest 0-3, MTK – ZTE 3-0, Ferencváros – Diósgyőr 3-1, Puskás Akadémia – Győri ETO 1-4.

\* NB II, 25. forduló: Budapest Honvéd FC – HR-Rent Kozármisleny 1-2, Videoton FC Fehérvár – Soroksár SC 1-1, FC Ajka – Tiszakécskei LC 1-4, Aquival FC Csákvár – Karcagi SC 1-2, Kecskeméti TE – Békéscsaba 1912 Előre 2-0, Szentlőrinc – Vasas FC 0-4, BVSC-Zugló – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 1-1, Budafoki MTE – Mezőkövesd Zsóry FC 0-2. A tabella: 1. Vasas FC 55 pont, 2. Budapest Honvéd FC 51, 3. Kecskeméti TE 42.

## Kettős futballtorna Hajnal Gyuláért – avagy Mind(en)Jó, ha jó a vége!

### Czibalmos Ferenc Attila

A marosvásárhelyi MindJó Baráti Társaság és annak két vezető alakja, Székely Szilárd és ifj. Csutor András kezdeményezésére március 28-án játékonysági kispályás futballtornát rendeztek a megyeszékhelyen, a Tudor negyedbeli Agora sportkomplexum műgyepes pályáin, Focikupa néven, a súlyosan beteg Hajnal Gyuláért, az ASA és a román labdarúgó-válogatott egykori kiválóságáért, a város egyik valaha volt legtehetségesebb játékosáért.

A nemes cél érdekében megrendezett esemény nyitányaként Kalo Géza, Hajnal Gyula valamikori csapattársa (ASA) és Hajnal Ró-

bert (az egykori futballista legkisebbik fia) méltatta a sportszemélyiséget, majd a 2. ligában szereplő ASA szurkolóinak egy része piros-kék színű pirotechnikai bemutatóval rukkolt elő.

A tornán összesen 20 csapat vett részt, 16-ot közülük négy csoportba soroltak, ott 5+1-es összetételben, körmérkőzéses alapon játszottak, majd a csoportok első két helyezettjei megmérkőztek egymással (A-B, C-D), és közülük kerültek ki a legjobbak. A tornagyőztes az ASA szurkolótáborának csapata, az Ultras lett, amely a döntőben az US Lecce csapatát iskolázta le.

A rendezvény fénypontját azonban a másik négy együttes mérkőzése jelentették (Hajnal Gyuszi Barátai 1, Hajnal Gyuszi Barátai 2, Pressing – Újságírók és az Udvarhelyi Öregfiúk), akik külön tornán játszottak egymás ellen, majd a két győztes és a két vesztes együttes mérkőzött meg a végső sorrend kialakításáért.

Érdekességként említhető, hogy a tornagyőztes Udvarhelyi Öregfiúk csapatában pályára lépett az 57 éves Chiratu Petru, aki egykoron az ASA, majd a Győri Rába ETO, EMDSZ Soproni LC, MATÁV FC Sopron és Szatmárnémeti Olimpia együttesét is erősítette.

Külön dicséretet érdemel Bíró II. Levente (Laska), a Metalotehnica és az ASA valamikori hálóőre, aki a Hajnal Gyuszi Barátai (HGYB) 2 együttesében jelest alkotott.

Az alakulat, a HGYB 1-gyel együtt a néhai Kanyaró György által

elkezdett, majd Márton Géza által átvett helyi Apollo Old Boys csapatára épült, a játékosok zöme a valamikori kiváló vásárhelyi futballista barátai, egykori csapattársai.

A tornára több egykori helyi labdarúgó kijött drukkolni, így Şleam Ioan, Surányi Béla, Cioloboc Alexandru, Szövérfi László, Fülöp Csaba, Kulcsár Károly, Sente Csaba, Kun György, Elek István, Olariu Simion, Lázár Domokos, Pop Mircea, Pakurár Lőrinc-István, Mădărăşan Petru, Dolfy Freitag, Voinea Sorin vagy Franco Bottelli is megfordult a pályák körül.

A rendezvény végén több licitálást is tartottak, így a jelenlévők közül megvehették a 2. ligás ASA együttesének a játékosok által aláírt trikóját, Eduard Stăncioiu egykori vásárhelyi kapus mezét, Hajnal Gyuszi egyik ikonikus, mérkőzésen készült felmagyított fényképét és két futball-labdát, amelyeket a

Hajnal Gyuszi Barátai játékosai, illetve a 2. ligás ASA-sok írtak alá.

Az ezekből befolyt összeget és a mérkőzések alatt adományozott pénzüsszeget a szervezők Hajnal Gyula családjának adták át, a neves egykori labdarúgó megsegítése céljából.

„Nem az adománygyűjtés volt a fő cél, hanem az, hogy édesapám barátai, egykori csapattársai, tisztelői, a valamikori ASA-drukkerek lélekben mellette legyenek ebben a számára nehéz helyzetben. Köszönöm az odaadást és az önzetlen segítséget a szervezőknek és mindazoknak, akik a tornán részt vettek” – mondta el Hajnal Róbert, Hajnal Gyula legkisebb fia.

### Az öregfiúturnán részt vett csapatok felállása:

Hajnal Gyuszi Barátai 1: Gábor Ákos – kapus, Tolvaj József (csk.), dr. Butiurca Sándor, Petroleon Sándor, Csizmás Jenő, Ördögh Attila, Tamási Ferenc, Daróczi László, Szilágyi Dezső, Muntean Tibor és Mátéfi László – mezőnyjátékosok;

Hajnal Gyuszi Barátai 2: Bíró II. Levente – kapus, Márton Sándor, Sipos Árpád, Fodor János (csk.), Vasiu Gheorghe, Muntyán László, Pál Gergely, Ormenişan Marinică, Dilean Ioan és Bálint Lajos – mezőnyjátékosok;

Pressing: Szucher Ervin – kapus (csk.), Farczádi Attila, Enyedi Csaba, Csorbai Lóránt, ifj. Csutor András, id. Csutor András, Székely Szilárd, Szabó Attila, Takács Attila és Buta Traian – mezőnyjátékosok.



## Bajnokok Ligája: Szoboszlaiék nehéz, de nem lehetetlen helyzetben

Kerkez Milos és Szoboszlai Dominik klubjának, a Liverpoolnak kétgólos hátrányt kellene ledolgoznia hazai pályán a címvédő Paris Saint-Germain ellen a Bajnokok Ligája negyeddöntőjének visszavágóján ahhoz, hogy továbbjusson.

A két együttes tavaly is összecsapott egymással az egyenes kieséses szakaszban, akkor egy körrel korábban, a nyolcaddöntőben a párizsiak tizenegyesekkel ejtették ki az angolokat, majd meg sem álltak történetük első BL-diadaláig.

A múlt szerdai első összecsapáson a párizsiak végig fölényben játszottak, és akár kettőnél több góllal is nyerhettek volna, az angol bajnok számára ugyanakkor reményt adhat, hogy végül „csak” két találat maradt alul, ez pedig az Anfield Roadon egyáltalán nem tűnik ledolgozhatatlan különbségnek. Már csak azért sem, mert francia ellenféllel szemben odahaza 18 mérkőzésből 14 alkalommal győztek a Vörösök, igaz, a három vereségből egy épp a tavalyi, PSG elleni 0-1.

Ugyanakkor Luis Enrique címvédő csapata sem panaszkodhat az angolok elleni mérlegére: tavalyi menetelése során a Liverpool mellett



Szoboszlai Dominik gólöröme a Liverpool - Tottenham PL-mérkőzésen

Fotó: MTI/EPA/Adam Vaughan

az Aston Villát és az Arsenalt is elbúcsúztatta a PSG, amely idén a 16 között a Chelsea-t ejtette ki.

Ez a harmadik alkalom, hogy a két együttes kieséses párharcot vív egymással: a tavalyi csörtéjük előtt a Kupagyőztesek Európa-kupája 1996/97-es kiírásában is a franciák örülhettek.

Hétfőgőz a Kerkez pihentető Liverpool a Fulham elleni 2-0-s siker-

rel hangolt a visszavágóra – Szoboszlai végigjátszotta az összecsapást –, míg a francia bajnokságban élvonalas PSG a Toulouse hazai 3-1-es legyőzésével készült az angliai visszavágóra.

A másik mai találkozót az Atlético Madrid várja kétgólos előnnyel, igaz, ők a PSG-vel ellentétben hazai pályán juthatnak be az elődöntőbe az FC Barcelona ellen. A fővárosiakat

**Eredményjelző**  
Bajnokok Ligája, negyeddöntő, 1. mérkőzések: Paris Saint-Germain – Liverpool FC 2-0, FC Barcelona – Atlético Madrid 0-2, Real Madrid – Bayern München 1-2, Sporting CP – Arsenal 0-1.

edző Diego Simeone szombaton a Sevilla elleni, 2-1-re elveszített bajnokin „sort cserélt” a BL-negyeddöntő első meccséhez képest, így játékosai rápihenhettek a katalánok elleni visszavágóra.

A madridiaknak eddig is jól ment a Barcelona ellen a BL-ben, ugyanis az eddigi két, egymás elleni negyeddöntőjükben mindig ők jutottak tovább: 2013/14-ben 2-1-es, két idénnyel később pedig 3-2-es összesítéssel. Emellett spanyol csapatok ellen hazai pályán tíz mérkőzés óta veretlen (nyolc győzelem, két döntetlen) az együttes a nemzetközi porondon, ráadásul saját közönsége előtt 1997 márciusa óta nem veszített egyenes kieséses összecsapást az elitsorozatban. Akkor az Ajax nyert 3-2-re Madridban a negyeddöntő visszavágóján, az azóta le-

játszott 21 találkozón 14 győzelem és hét döntetlen a matracosok mérlege.

A Barcelona szombaton a bajnoki cím szempontjából fontos, 4-1-es diadal aratott az Espanyol ellen a La Ligában, az ugyanakkor nem a katalánok továbbjutását ígéri, hogy 38 próbálkozóból eddig mindössze egyetlen csapat volt a BL történetében, amely a hazai pályán összeszedett kétgólos hátrányról fordítani tudott: a Manchester United a 2018/19-es szezonban búcsúztatta így a PSG-t a nyolcaddöntőben.

Mindkét találkozó 22 órakor kezdődik.

A Liverpool – PSG párharc továbbjutója a Real Madriddal vagy a Bayern Münchennel találkozik az elődöntőben, míg a másik ágon az Arsenal vagy a Sporting vár a győztesre.

A BL döntőjét május 30-án a Puskás Arénában rendezik.

## Kovács István is tagja a nyári futball-világ bajnokság játékvezetői keretének

Közvetette csütörtökön a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) annak az 52 játékvezetőnek a listáját, akik a nyári világ bajnokságon bírászkodnak majd.

Az észak-amerikai viadalra delegált játékvezetői keret tagja Kovács István is.

A nagykarolyi bírót partjelzőként Mihai Marica és Tunyogi Ferenc segítheti majd.

Kovács Istvánt már a 2022-es katarai vb-re is meghívták, de csak tartalék játékvezetőként működött közre.

Érdekes, hogy a romániai játékvezetőt a múlt heti, FC Barcelona – Atlético Madrid mérkőzésen elkövetett hibái miatt az idény végéig kizárta az európai rendezvényekről az UEFA.

A világbajnokságra az 52 játékvezető mellett 88 partjelzőt és 30 videóbírót nevezett a FIFA. A 2022-es katarai tornához képest ez 41-gyel több bírót jelent, ami azzal magyarázható, hogy



A romániai játékvezetőt a múlt heti, FC Barcelona – Atlético Madrid mérkőzésen elkövetett hibái miatt az idény végéig kizárta az európai rendezvényekről az UEFA

Fotó: Derek Katey Caesar közösségi oldala

a korábbi 32 csapatos mezőny 48 válogatottra bővül, a mérkőzések száma pedig 104-re nő.

A vb-n dolgozó bírót május 31-én, Miami-ban kezdik meg a felkészülést a viadalra.

A 2026-os labdarúgó-világbajnokságot június 11. és július 19. között rendezik meg az Egyesült Államokban, Mexikóban és Kanadában.

### A világbajnokság játékvezetői

Abdulraman el-Jasszim (katar), Kalid el-Turajsz (szaúdi), Araki Juszuke (japán), Omar Abdulkadir Artan (szomáliai), Pierre Atcho (gaboni), Ivan Barton (salvadori), Dahane Beida (mauritániai), Juan Gabriel Benítez (paraguayi), Juan Calderón (Costa Rica-i), Raphael Claus (brazil), Ismail Elfath (amerikai), Espen Eskas (norvég), Alireza Faghani (ausztrál), Yael Falcón Pérez (argentín), Drew Fischer (kanadai), Cristian Garay (chilei), Katia García (mexikói), Mustapha Ghorbal (algériai), Alejandro Hernández (spanyol), Darío Herrera (argentín), Dzsálal Dzsajed (marokkói), Campbell-Kirk Kawana-Waugh (új-zélandi), Kovács István (romániai), Francois Letexier (francia), Ning Ma (kínai), Adam Mahadme (jordán), Danny Makkellie (holland), Szymon Marciniak (lengyel), Maurizio Mariani (olasz), Héctor Said Martínez (hondurasi), Amin Mohamed (egyiptomi), Oshane Nation (jamaicai), Glenn Nyberg (svéd), Michael Oliver (angol), Omar Al Ali (egyesület arab emírségekbeli), Kevin Ortega (perui), Tori Penso (amerikai), Joao Pinheiro (portugál), Ramón Abatti (brazil), César Ramos (mexikói), Andrés Rojas (kolumbiai), Sandro Schaefer (svájci), Ilgiz Tantasev (üzbég), Anthony Taylor (angol), Gustavo Tejera (uruguayi), Facundo Tello (argentín), Abongile Tom (dél-afrikai), Clément Turpin (francia), Jesús Valenzuela (venezuelai), Slavko Vincic (szlovén), Wilton Sampaio (brazil), Felix Zwayer (német)

## Varga Barnabás csak kapufáig jutott, háromgólos hátrányban az AEK

A Freiburg otthon, míg az Aston Villa idegenben harcolt ki előnyt múlt héten, csütörtökön, a labdarúgó Európa-liga negyeddöntős párharcainak első mérkőzésein, miközben az FC Porto döntetlent játszott a vendég Nottingham Foresttel.

A freiburgi együttes tekintélyes különbséggel, 3-0-ra verte a spanyol Celta Vigót, így kedvező helyzetben van a továbbjutás szempontjából.

Az Aston Villa győzelme azért értékes, mert azt Bolognában érte el, a 3-1-es diadallal – amelynek során Ollie Watkins duplázott – pedig szinte eldöntötte a párharcot, a héten ugyanis pályaválasztóként őrizheti meg ezt a kétgólos előnyt.

Portóban a mérkőzés elején történt gyors gólváltást követően több találatot már nem láthatott a közönség, a hazaiak ugyanakkor nemcsak az 1-1-es végeredmény, hanem annak kialakulása miatt is bosszúsak lehetnek. A 11. percben megszerzett vezetés után két perccel ugyanis ritkán látható öngól esett: Martim Fer-

nandes nagyjából 40 méterről akarta hazagurítani a labdát a kapusnak, aki viszont nem számított erre, a furcsa találat pedig végül értékes döntetlent jelentett az angol csapatnak.

A Konferencialigában a magyar válogatott Varga Barnabással felálló AEK Athén 3-0-s vereséget szenvedett a Rayo Vallecano vendégeként a negyeddöntős párharc csütörtöki első mérkőzésén.

Varga a 61. percben sárga lapot kapott, 10 perccel később pedig lecserélték. A madridi kiscsapat nem sok esélyt adott görög ellenfelének, már a második percben megszerezte a vezetést, majd az első félidő ráadásában megduplázta előnyét. Bár az AEK nem játszott alárendelt szerepet a meccsen – kiegyenlített labdaritoklás mellett helyzetei is voltak –, végül szépen sem sikerült, így nagyon nehéz helyzetbe került.

Egy másik mérkőzésen Kovács Bendegúz csapata, az AZ Alkmaar 3-0-s vereséget szenvedett Krakóban, az ukrán



Fotó: az AEK Athén közösségi oldala

Sahtar Donyeck vendégeként. A 19 éves magyar támadó a debütálására vár a holland gárda felnőtt együttesében, ezúttal viszont végig a kispadon ült.

A visszavágókat az Európa-ligában és a Konferencialigában is csütörtökön rendezik.

**Eredményjelző**  
Európa-liga, negyeddöntő, első mérkőzések: Freiburg (német) – Celta Vigo (spanyol) 3-0, FC Porto (portugál) – Nottingham Forest (angol) 1-1, Bologna (olasz) – Aston Villa (angol) 1-3, SC Braga (portugál) – Real Betis (spanyol) 1-1;  
Konferencialiga, negyeddöntő, első mérkőzések: Sahtar Donyeck (ukrán) – AZ Alkmaar (holland) 3-0, Crystal Palace (angol) – Fiorentina (olasz) 3-0, FSV Mainz (német) – Strasbourg (francia) 2-0, Rayo Vallecano (spanyol) – AEK Athén (görög) 3-0.

# TECH-UNIVERZUM

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

## A mesterséges intelligencia mint vásárlási segéd? Érdemes fenntartásokkal kezelni

Nem is olyan régen volt a közbeszédben egy mondás: „Megkérdelem a barátomat, a Google-t”. Azonban nagyon úgy fest, hogy mostanra már új digitális barátja van az embereknek, ami nem más, mint a mesterséges intelligencia (AI). Míg a Google csak javaslatokat kínál a felhasználók számára, addig a mesterséges intelligencia konkrét választ ad, nincs szükség arra, hogy a felhasználó több mindent megnézzon, és használja az ítéloképességét. Az AI tehát kényelmesebb, így egyre több ember választja ezt a technológiát a Google-lel szemben. Az már egy másik kérdés, hogy mennyire megbízhatóak azok a válaszok, amiket a mesterséges intelligencia ad. Az viszont tény, hogy egyre több felhasználó kér a mesterséges intelligenciától vásárlási tanácsokat is, ezeket is érdemes fenntartásokkal kezelni, mondják amerikai kutatók.

Múlt év végén jelent meg egy felmérés, amely szerint az amerikaiak nagy része valójában nem bízik a mesterséges intelligenciában, ezzel szemben, amikor vásárolni szeretne, akkor mégis hitelt ad a technológiának. A Kali-

fornia Egyetem kutatói jutottak arra a következtetésre, hogy az emberek nagyobb valószínűséggel vásárolnak meg valamit, miután elolvassák az online vélemények mesterséges intelligenciával írt összefoglalóját, mint abban az esetben, amikor egy ember írta meg a termékkel kapcsolatos észrevételeit. Kicsit egyszerűsítve a kutatók következtetését, arról van szó, hogy egy vásárlás előtt az érdeklődők megkérdezik a mesterséges intelligenciát, hogy mi azoknak a véleménye, akik már vásároltak az

adott termékből, nem pedig elolvassák akár a vásárlási oldalon, akár fórumokon valódi hús-vér emberek véleményeit. Csakhogy van egy nem is olyan kicsi csavar a történetben: a mesterséges intelligencia az esetek 60%-ában hallucinál, amikor a termékekről kérdezik, azaz korántsem számít megbízható forrásnak, érdemes megfontoltan kezelni a válaszait.

A vizsgálat során mesterséges intelligenciával és emberekkel is írtak termékajánlókat, összefoglalókat.



Mesterséges intelligencia, illusztráció

Forrás: Store Insider

A kísérleti alanyoknak ezek alapján kellett eldönteniük, hogy mennyire szívesen vennének meg egy-egy terméket. Kiderült, hogy az AI-verziók esetében egyértelműen nagyobb volt a vásárlási hajlandóság. Ez pedig már annak fényében sem meglepő, hogy a leginkább híres mesterséges-intelligencia-modell, a ChatGPT éppen most készül bevezetni a hirdetéseket azok körében, akik előfizetés nélkül használják a chatbotot. Ilyen megközelítésből nem meglepő, hogy az algoritmus inkább a vásárlás irányába akarja ösztönözi az embereket.

A Kaliforniai Egyetem kutatói két okot is felhoztak, amivel magyarázzák, hogy miért hisznek ez esetben jobban az emberek a mesterséges intelligenciának, mint a hús-vér véleményíróknak. Magyarázatuk szerint az AI inkább a szövegek elejére koncentrál, a szöveg közepén a fontos részleteket elveszíti, ami végül torz, egyszerűsített képet ad a termékről. A másik magyarázat, hogy a mesterséges intelligencia magabiztosabban írja meg az összefoglalókat, amelyek az esetek többségében gördülékényebbek és meggyőzőbbek, továbbá nem egy esetben pozitívabb hangvételűek. Mindez pedig jobban hat az emberre, még akkor is, ha valójában nem is igazán pontos a leírás. Ha egyetlen mondatban akar-nánk összefoglalni: az AI hatékonyabb a meggyőzésben, pszichológiailag jobban eladja a tartalmat, és könnyebben olvasható. Napjainkban pedig, amikor számos ember csak valaminek a címét, esetleg az első bekezdését olvassa el, akkor a mesterséges intelligencia válasza kézenfekvőbb számára, még akkor is, ha az számos esetben egy torz képet ad, és nem a valóságot tükrözi.

Azonban fontos tisztában lenni azzal, hogy amennyiben csak a mesterséges intelligencia vélemé-

nyére, vélemény-összefoglalójára bízunk magunkat egy döntés meghozatalakor, könnyen csapdába eshetünk, és ez nem feltétlenül csak a pénztárcánkra jelenthet veszélyt. Érdemes belegondolni abba is, hogy a vélemény-összefoglaló hasonló mechanizmusok alapján működik a hírek és az egészségügyi információk értékelésekor. Az pedig talán senki számára nem újdonság, hogy mennyi álhírrrel és összeesküvéselmélettel lehet találkozni az interneten. Egy AI által készített vélemény-összefoglaló esetén ezek is könnyen bekerülhetnek, aminek a végeredménye nemcsak egy torz összehatás, hanem egy hatalmas és veszélyes félrevezetés.

Joggal merülhet fel a kérdés, hogy ebben az esetben akkor mi a megoldás, hiszen a mesterséges intelligenciát és ennek használatát mostanra már egészen biztosan nem lehet visszazárni a palackba. Bár kizárni nem lehet az AI-t a mindennapjainkból, és nem is lenne érdemes, hiszen számos területen tud segítséget nyújtani, számos tekintetben meg tudja könnyíteni az emberek munkáját. Viszont megoldás lehet, hogy egy mesterséges intelligencia által generált összefoglaló kapcsán kérünk az algoritmustól forrásokat is, hogy mi alapján írta meg az összefoglalót. És bár igen, pluszerőfeszítést igényel: érdemes megnézni a forrást, és ha túl szép az, amit a mesterséges intelligencia állít, akkor nem árt gyanakodni, és megkeresni a negatívumokat is. Hiszen, ha rosszul járunk egy vásárlással, vagy félretájékoztatás áldozatai leszünk, akkor nem lesz kinél reklamálni. Valamint azt a tényt se tévesszük szem elől, hogy a mesterségesintelligencia-chatbotok minden válaszukkal – nemcsak a vélemény-összefoglalók esetében – a felhasználók kedvében akarnak járni, azt mutatják, amiről úgy gondolják, hogy a felhasználónak tetszeni fog, egyezni fog a nézeteivel, vagyis egy buborékba zárják az embereket, akárcsak a közösségi médiás oldalak.

## Érkezik az AirDrop a Samsungokra is

Az Apple-felhasználók körében, akiknek több almás eszközük is van, vagy az ismerősi, családi, baráti körükben van más Apple-eszköz is, ismerős lehet az AirDrop funkció, amely segítségével pillanatok alatt, kábel nélkül át lehet juttatni információkat, fájlokat egyik eszközről a másikra. Olyan ez, mint egy Bluetooth, csak gyorsabb, viszont csak almás eszközök között működik. Pontosabban működött, ugyanis a Samsung is elkezdte bevezetni az AirDrop támogatást, így a cég egyes telefonjai hamarosan akár iPhone-

okkal, iPadekkel is cserélhetnek majd fájlokat.

A Samsung okostelefonjai is megkapják az elmúlt időszak egyik legizgalmasabb androidos újítását, így már a Galaxy S26-széria készülékei is képesek lesznek az AirDropon keresztül fájlokat cserélni az iPhone-okkal – számolt be róla a The Verge, utalva arra is, hogy 2026 elején kvázi lebontották az Android és IOS között húzódo „kerítést”, legalábbis ami az egymás közötti fájlmegosztást illeti. Az első lépést amúgy nem a Samsung, hanem a Google tette meg, amely nemrégiben elkezdte elérhetővé tenni az úgynevezett átjárót az Apple-féle AirDrophoz, ezt a Google első körben a saját Pixel telefonjai esetében tette meg. Ehhez csatlakozik most a Samsung.

A dél-koreai cég először a hazai piacon, a legújabb, S26-os mobilokon teszi elérhetővé az AirDropon keresztüli fájlmegosztást a Quick Share részeként. Később az Egyesült Államok-

ban, valamint más régiókban, így Európában is élesíti a lehetőséget a gyártó, de pontos dátumot még nem árult el, de gyanítható, hogy olyan nagyon sokat már nem kell erre várni. A The Verge ugyanakkor kiemeli, hogy a lehetőség nem lesz alapértelmezetten aktív, manuálisan engedélyezni kell azt a Beállítások – Csatlakoztatott eszközök – Quick Share – Megosztás az Apple-eszközökkel menüpont alatt. A pontos magyar elnevezés még nem ismert, de gyaníthatóan valahogy így fog kinézni a fordítás. Ugyanakkor szintén fontos részlet, hogy mindkét eszközön engedélyezni kell a láthatósági módot „mindenki” számára, tehát a „mindenki” opciót kell kiválasztani a fájlmegosztási beállítások között. A Samsung közleménye amúgy arra is enged következtetni, hogy nemcsak a Galaxy S26 modell-család tagjai fogják megkapni ezt a



Samsung Galaxy S26 Ultra, illusztráció

Forrás: Samsung



AirDrop-logó, illusztráció

Forrás: Wikipédia

funkciót, hanem a gyártó más készülékei is, azonban egyelőre nem tudni,

hogy mely eszközök tudására fog bővülni az AirDroppal.

Kiállítások, kutatóközpont, újjáépített torony

## Római múlt a mikházi Limesparkban

Mikházán 2013 óta zajlanak tervátvitelések a római kori (Kr. u. 2-3. század) katonai tábor és az itteni életmód feltáráására. Az eddigi bemutatóterek megújultak, újak is épültek, és hamarosan láthatóvá teszik az eddigi eredményeket is a megújult és Limespark névre átkeresztelt mikházi régészeti parkban. Minderről Pánczél Szilamér Péter, a Maros Megyei Múzeum keretében működő római limeskutató központ vezetője, a Maros Megyei Múzeum osztályvezető régésze számolt be a Népújságnak.

Gligor Róbert László

Nemrégiben több újdonságról is beszámolt a Maros Megyei Múzeum a tavalyi mikházi tervátvitel kapcsán. Mint kiderült, a tavaly előkerült leleteket feldolgozták, és úgy gondolták, érdemes az eddigi ismeretanyagot megosztani másokkal is.

Tavaly nyáron az egykori katonai erődítmény parancsnoksági udvarán három igen érdekes és fontos lelet-együttest tártak fel. Ezek egyike az udvar déli oldalán levő egykori fegy-

már restaurált tárgy azért is fontos, mert Mikházán eddig nem találtak ilyen jó állapotban fennmaradt bronztárgyat.

Már az ásások kezdetén körvonalazódott a kúttól északra egy viszonylag nagy gödör, ennek a szerepét is sikerült végre tisztázni. Amikor az említett kutat a rómaiak feladták, a vízellátást továbbra is meg kellett oldani, ezért egy nagy méretű víztároló medencét (ciszternát) alakítottak ki erre a célra. Ezt falkerettel erősítették meg, és a vízben



Új bemutatóterekkel is bővült, gazdagodott a Limespark

verraktár, amelyek feltárást régebb elkezdtek, de most fejezték be, és ahonnan fontos katonai leletanyag került elő: saruszegkek, katonai visel-elemek, valamint nyílhegyek.

Az udvar déli részén álló kút feltárást is befejezték: a négyzetes, kővel kirakott kút vize valamiért megromolhatott, ezért feladták azt, és elkezdték betömni, így nagy mennyiségű kerámiaedényt találtak benne a régészek. A magas vízállásnak köszönhetően még a szerves anyagok is megmaradtak a földben, például a vizeskorsók kiemelésére használt spárga egy töredéke is. A kút betömésének utolsó fázisából való az a bronzkancsó is, amelyet egykor vízmelegítésre használtak. A

jól fennmaradt a felhasznált kemény fa. Innen is izgalmas leletanyag került napvilágra, az épületek tetejéről behullt cserépdarabok, de egy római oltárkő is beledőlt, ám sajnos ennek felirata elveszett. A ciszterna az erődítmény feladása után fokozatosan feltelt, feltárást nyáron folytatni szeretnék.

### Befejeznék a feltáráásokat

Hosszú évek óta külföldi (németországi, magyarországi) és hazai (főleg kolozsvári és marosvásárhelyi) egyetemeken oktatói és hallgatói, régészek, műszaki szakemberek, építészek, restaurátorok, geofizikusok, művészettörténészek végeznek itt nyaranta feltárási munkákat a

Maros Megyei Múzeum szakembereivel közösen. Mivel tavaly a régészeti parkban építkezési munkálatok zajlottak, csak kis létszámú csapat tudott az elmúlt évben feltárást folytatni, de remélik, hogy idén nyáron visszatérhetnek a partner egyetemek is, hogy együtt feltárják és megértsék ezt az UNESCO-világörökségi helyszínt. Az elsődleges cél az volna, hogy befejezzék a parancsnoksági épület és a ciszterna feltárást és állagmegőrzését (konzerválását).

### Összetett, felújított Limespark nyílik

A mikházi régészeti parkként ismert területet Limesparkká keresztelték át, hogy a név is egyértelműbben utaljon arra, mit találhatnak itt a látogatók. Az itteni épületekben főleg a római határ (limes) védelmével, a hadsereggel és hétköznappal kapcsolatos új kiállítások lesznek a jövőben, újranitják az időkapuszulákat (time box) is, és ezenkívül három új kiállítással is várják a látogatókat. Az egyik témája a római úthálózat, közlekedés lesz, az, hogy miként épült be a mikházi lelőhely egy tágabb környezetbe, milyen tárgyakat használtak ezen a római határszakaszon. Az egész Maros megyei határszakaszhoz kapcsolódóan is lesznek itt kiállítva kiemelt leletanyagok (Marosvéctől Sóváradiig), bár a leggazdagabb anyagot Mikházáról tudják bemutatni, hiszen itt voltak a legnagyobb feltárástok.



Jó állapotban maradt meg a víztároló medence keményfa szerkezete is

A koronavírus-világjárvány idején feltárták a katonai erődítmény egyik saroktoronyát, ennek megtörtént egy volumetrikus rekonstrukciója, hogy a látogatók számára is nyilvánvalóvá váljon, hogy mekkora léptékű egykori erődítményről van szó. Ezt a háromszintes toronyt részben újjáépítették, ugyanakkor egy védőépületet is készítettek, hogy a látogatók szemügyre vehessék a torony alatti, immár közel kétezer éves romokat. A toronyban a római íjászatról és ostromgépekről szóló kiállítást rendeznek be.

A mikházi régészeti park fejlesztése az elmúlt években valósult meg a Hívogató Románia program keretében, és egyik kiemelt része a római katonai táborok útvonalának. A 2,11 millió eurós uniós támogatást a Maros Megyei Tanács pályázta meg és hívta le a Maros Megyei Múzeum számára az országos helyreállítási program (PNRR) keretében.

A telken négy, a 19–20. század fordulójáról származó épületet (két lakóházat, egy nyári konyhát és egy



Ritkább lelet: vízmelegítő bronzkanna is előkerült a kútból

gabonást) felújítottak, továbbá épült két csúrszerű épület, ezek egyike látogató- és kiállítóteret lesz, a másik kutatóközpont, és készült egy múzeumpedagógiai helyiség is.

Újjáépült a saroktorony, és elkészült a védőépítménye, és az egész területen igyekeztek tájépítészeti megoldásokkal megjeleníteni az egykori területhasználatot: a római út egy része, a katonai tábor fala, az erődöt védő árkok, töltések mind növényi beültetéssel vannak jelezve.

A látogatóközpont elsődleges célja a meglévő kiállítófelületek bővítése, de az is, hogy megfelelő kutatási háttérrel biztosítsa, így könyvtárat, konferenciatermet és kísérleti régészeti laboratóriumot is kialakítottak az egyik csűrben.

Vigyáztak arra, hogy olyan épületek szülessenek itt, amelyek beleilleszkednek ebbe a rusztikus kultúrtájba, azaz építkezési arányaikban és használatban beleilleszkedjenek a parasztporták építkezési stílusába – magyarázta el lapunknak Pánczél Szilamér Péter.

A Limesparkot és teljes látványanyagát a tavasszal nyitja meg a megyei múzeum.

## A Marosszentgyörgyi Polgármesteri Hivatalnál

### Változatlan létszám, nagyobb terhelés

A kormány által előírt létszámcsökkentés sok település, így Marosszentgyörgy Polgármesteri Hivatalát is érinti. Bár az elbocsátásokat sikerült elkerülni, Sófálvi Szabolcs polgármester szerint a módosítás komoly gondot jelent majd fejlesztések és hatékonyság szempontjából.

Szeredai Vivien

Az előírások szerint a polgármesteri hivatal 54 fős munkaközösségét 38 főre kell csökkenteni, ami komoly aggodalmat váltott ki, mivel az előzetes információk szerint ez azt jelentette volna, hogy a jelenleg betöltött állásokból is el kell bocsátani alkalmazottakat. Szakemberek segítségével azonban sikerült megtalálni azokat a jogi megoldásokat, amiknek köszönhetően elkerülhe-

tővé vált a leépítés. Mint kiderült, bizonyos alkalmazotti kategóriákra ugyanis nem vonatkozik a létszámcsökkentés. Marosszentgyörgy esetében ez összesen öt személyt jelent: a helyi bölcsődében dolgozó két orvosi asszisztent, illetve a szociális osztályon és a kulturális területen dolgozókat. Sófálvi Szabolcs kiemelte, hogy mivel számítottak a megszorításokra, a közelmúltban – leginkább nyugdíjazás miatt – megüresedett helyeket a polgármesteri hivatal nem hirdette meg, így a létszámcsökkentést a betöltetlen állások megszüntetésével oldják meg.

A polgármester hangsúlyozta, hogy nagy megkönnyebbülést jelent, hogy sikerült megoldást találni a problémára, hiszen a településen nagyon nagy a munkamennyiség, rengeteg beruházás, építkezés és engedélyezés folyik, így jelenleg is ne-

hezen tudják betartani a törvényes határidőket. Ha csak egy embert is el kellene bocsátani, komoly problémába ütközne. Annak ellenére azonban, hogy nem kell csökkenteni a személyzetet, továbbra is redukált apparátussal fognak működni, ami hosszú távon minden bizonnyal gondot okoz majd.

–Vannak folyamatban lévő pályázataink, és ha a jövőben újabbakat nyerünk, vagy egyéb feladatokat is kapunk, mint a népszámlálás vagy a Covid idején, akkor kihívás lesz kis csapatunkkal nagy teljesítményt nyújtani. Ezentúl kétszer vagy háromszor is meggondoljuk, hogy milyen projektekbe kezdünk, mert vagy szétesik a csapat, vagy nem fogjuk tudni kivitelezni őket – mondta Sófálvi Szabolcs.

A polgármester szerint a legnagyobb problémát ugyanakkor az je-



Fotó: Nagy Tibor (archív)

lenti, hogy a kormány előírásában nem tettek különbséget a polgármesteri hivatalok teljesítményében, a módosítás ugyanis ugyanazt a csökkentést írja elő ott is, ahol számottevő fejlesztések vannak, és ott is, ahol visszafogottabb a tevékenység. Kiemelte, hogy a módosítás követ-

kezmenyei nagyon veszélyesek lehetnek azok számára, akik eddig is teljesíteni akartak, és a jövőben is pályázatokat szeretnének nyerni, hogy fejleszteni tudják a települést, a csökkentett létszám ugyanis növelheti a kiégés és a túlterheltség kockázatát.

## Újabb lépés egy egészségesebb folyóért

„A Maros az ország egyik legjobban megőrzött folyója, és gazdag halfaj-diverzitásnak ad otthont. Itt 24 halfajt azonosítottunk, amelyek közül nyolc a Natura 2000 hálózat részét képezi, négy pedig szerepel a romániai gerincesek Vörös könyvében” – mondja Nagy András Attila ichtiológus, aki tanulmányt készített a folyószakasz és mellékfolyói halfaunájáról.

Természeti értékei ellenére a Maros és mellékfolyói folytonossága a forrástól egészen Szászrégenig számos gát és kisebb akadály miatt megszakad. Az akadályok többsége elavult, és már nem töltik be eredeti rendeltetésüket. Ezek gátolják a halak vándorlását, rontják a vízminőséget és csökkentik a vízi ökoszisztémák ellenálló képességét.

A Mesterséges akadályok felmérése azok eltávolítása céljából, élőhelyek és a biodiverzitás helyreállítása érdekében a Maros felső vízgyűjtőjében című projekt, amelyet az Open Rivers Programme finanszírozott, abból a célból jött létre, hogy helyreállítsa a folyó folytonosságát és elősegítse a halak vándorlását.

A projektet a Románia Vadvilága Társaság (Societatea Română de Sălbăticie) és a Milvus Csoport bonyolította le, a Fauna & Flora International közreműködésével. A projekt első lépéseként több mint 550 km folyó és mellékfolyó feltérképezése és elemzése történt meg.

A Románia Vadvilága Társaság (SRS) egy nem kormányzati szervezet, amely a romániai vadon jellegű területek megőrzésével és helyreállításával foglalkozik, amelyekben érvényesülnek a természetes folyamatok és gazdag a tájak biodiverzitása. A szervezet hozzájárul e területek azonosításához, védelméhez és integrált kezeléséhez, ötvözve a kutatást, az ökológiai helyreállítást, fajok visszatelepítését és a közösségi részvételt. Projektjein keresztül az SRS olyan fenntartható megoldásokat támogat, amelyek összehangolják a természetvédelem és a helyi közösségek társadalmi-gazdasági igényeit.

A Milvus Csoport a természeti örökség megőrzésének szenteli tevékenységét, és veszélyeztetett fajok védelmét és monitorozását, alkalmazott kutatást, szem-

léletformálást és oktatást végez. Az 1991-ben néhány lelkes ornitológus által alapított szervezet az évek során jelentős projekteket valósított meg, amelyek hozzájárultak az országunkban élő állatfajok és élőhelyek védelméhez.

A három szervezet (SRS, Milvus Csoport és Fauna & Flora International) szakértői, önkéntesekkel együtt, bejárták a folyó és mellékfolyói partjait, és 185 akadályt azonosítottak. Ezek minden jellemzőjét rögzítették az OpenFishMaps adatbázisban, majd az adatok alapján egy, a nagyközönség számára is elérhető interaktív térképet készítettek.

A terepi felmérés lehetővé tette az összes akadály azonosítását ezen a folyószakaszon és mellékfolyóin, a nagy gáaktól kezdve egészen az átfolyókig és gázlókig, valamint annak meghatározását, hogy melyek befolyásolják leginkább a folyóvízi élőhelyek folytonosságát.

A főbb akadályok ökológiai hatásának értékelése után a következő lépés a Hargita megyei Gyergyócsomafalva településnél található küszöb eltávolítására vonatkozó javaslat, ez az egyik legjelentősebb hatású akadály a folyó folytonossága szempontjából. Ez a küszöb 15 halfaj vándorlását befolyásolja, köztük olyan fajokat is, amelyek szerepelnek a romániai gerincesek Vörös könyvében, mint például az erdélyi ingola (Eudontomyzon danfordi), a menyhal (Lota lota) vagy a pénzes pér (Thymallus thymallus). Eltávolítása 143 km hosszan állítaná helyre a folyó konnektivitását.

A következő időszakban az SRS azt a célt tűzte ki, hogy – együttműködve a Gyergyócsomafalvi Polgármesteri Hivatallal, a Hargita Megyei Környezetvédelmi Igazgatósággal és a térségben aktív civil szervezetek képviselőivel –, finanszírozási forrásokat találjon a folyószakasz helyreállítására és az élőhelyek javítására. A tervezett beavatkozások közé tartozik a kanyarulatok és az árterek újrapcsolása, hozzájárulva a folyó természetes dinamikájának helyreállításához.

Ezek az intézkedések közvetlen előnyöket hoznak a helyi közösség számára is, növelve az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességet: csökkentik a tavaszi árvizek kockázatát, és mérséklik a nyári aszály hatásait. (közlemény)

### FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönség szolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Prefektúra - 0265/266-801	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halotyszállítás
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: - 0265/210-087 M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215 - koszorúk - 0745-606-269 - halotyszállítás - 0758-047-604
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	
• Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976	

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.  
Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto

**Beltrand**

Marosvásárhely  
Predeal u. 97 sz.

autómosó és -kozmetika

Telefon: 0265/223-902  
0740-393-060

- külső-belső tisztítás  
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás



**CityTV**  
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS  
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as  
a DIGI hálózatban

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

### SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69098)

MAGÁNCÉG KÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.)

### KÜLÖNFÉLÉK

ELSZÁLLÍTUNK bútort, ruhát, felesleges dolgokat, autóakkumulátort, autófelnit, törmeléket, kábelt, ócskavasat. Tel. 0747-816-052, 0770-620-599. (28109)

VÁLLALUNK bármilyen háztetőfedést, -építést, javítást, vízszigetelést. Tel. 0752-697-048. (sz.)

**METSZET**  
kedd 21<sup>00</sup>

ETV ERDÉLY TV



DR. POKORNY LÁSZLÓ  
MAROSVÁSÁRHELY  
ÉS KÖRNYÉKÉNEK

GYÓGYNÖVÉNYEI  
MENTOR KÖNYVEK

2026. április 17., péntek 18 óra  
Studium Hub, kávézó

KÖNYVBEMUTATÓ  
és TEAKÓSTOLÓ



Április 15-én 10 órától a Maros Művészegyüttes előadótermében

MÁTYÁS KIRÁLY ÁLRUHÁI

EGYSZER VOLT BUDÁN KUTYAVÁSÁR / KOLOZSVÁRI BIRÓ / IGAZMONDÓ JUHÁSZ  
MESEJÁTÉK  
HÁROM MESE MÁTYÁS RÓL

rendező: BARNI KATI  
színházvezető: KÁRLER BAUDA ÉS KONÁCS SZABOLCS - EOLTA

színházvezető: SÁRGA JÁNOS  
zene: BENCZÓ ISTVÁN  
színház: MOLDOVÁN-NÓVÁHN ISTVÁN

Gyors műszaki vizsga, fejfájás nélkül.

**VALÓSZÍNŰLEG A KÖRNYÉK LEGELŐNYÖSEBB AJÁNLATA**

Foglaljon időpontot a [WWW.TRANSPORTLOCAL.RO](http://WWW.TRANSPORTLOCAL.RO) weboldalon.

**BÓNUSZ  
KÜLSŐ MOSÁS**



**CITP**  
TRANSPORT LOCAL  
Târgu Mureș • Marosvásárhely  
KÖZSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT